

Рôкъ XII. Скрентонъ, Па., Четверъ 18-го Авґуста, 1904. Число 33. Vol. XII. Scranton, Pa., Thursday, August 18, 1904. No. 33.

НОВИНКИ.

— УРЯДЪ еміґраційный на Елисъ Айлендъ завернувъ до краю знова много особъ, котрѣ немали потрѣбнои сумы грошей на подорожь до мѣсця призначеня, не могли достаточно вылеґітимовати ся, або були за старѣ або хорѣ и могли стати ся тягаромъ для суспôльности. Взагалѣ завертають зъ вôдси кождого, хто не мае тутъ родины або знакомыхъ, до котрыхъ мôгбы ся удати. Мѣжь завернеными до краю е одна жѣнка мабуть божевôльна, убрана въ балеву сукню, а цента при душѣ не мае; е оденъ молодець, котрого выславъ батько до Америки, абы тутъ троха устаткувавъ ся и научивъ ся працювати а не марнотравивъ батькôвського маетку; е кôлькохъ Нѣмцѣвъ, на котрыхъ знайшли лѣкарѣ рожнѝ хоробы очей и т. д. Взагалѣ треба бути дуже обережнымъ тымъ, що выбирають ся до Америки и не скорше выбирати ся въ дорогу, доки не засягнуть докладныхъ вѣдомостей.

— ОДЕНЪ робôтникъ, що працювавъ при каменьоломахъ надъ Гудсономъ якось неосторжно обернувъ ся и упавъ въ глубоку пропасть мѣжь двома скалами. Товаришѣ шукали за нимъ всюда а коли не знайшли, набрали пареконаня, що вôнъ мусѣвъ упасти до рѣки и тамъ втопивъ ся. Доперва другого дня почувъ оденъ робôтникъ якійсь глугій стогôнъ и вкôнци знайшовъ пропавшого глубоко въ щѣлинѣ на пôвъ вже притомного. Нещасный чоловѣкъ два дни сидѣвъ тамъ безъ ѣди и питя, и якбы не щасливый припадокъ, бувбы тамъ померъ зъ голоду.

— ПЕРЕДЪ кôлькома роками померла въ Бруклинѣ одна жѣнка, а великій свôй маетокъ записала свому 15-лѣтному сынови, выдѣдичивши свого мужа. Опѣкуномъ сына настановила свого мужа, але зарядъ маеткомъ сына вôддала другому чоловѣкови, чесному купцеви. Тогдѣ батько хотѣвъ уневажнити завѣщане, а коли йому се не вдалось, зачавъ жадати великои заплаты за выховане и удержане сына, однакъ тому спротививъ ся другій опѣкунъ, тогдѣ батько зô злобы пôславъ свого сына на зарôбки до майнôвъ. Коли о тôмъ довѣдавъ ся другій опѣкунъ, вôдобравъ хлопця вôдъ недоброго батька, пôславъ його до школы, а теперь е вôнъ вже на університетѣ въ Єйлъ.

— ВЪ Атлянтикъ Сити посперечавъ ся оденъ муринъ зъ жѣнкою и пôдчасъ сварнѣ загрозивъ ей ножемъ, але въ тôй хвилѣ вхопила жѣнка за другій нôжь и проколола нимъ чоловѣка въ саме серце. Въ наслѣдокъ уплыву крови мужь померъ, а жѣнку приарештовано.

— НА ФЕРѢ що курсуе мѣжь Гобокенъ а Ню Йоркомъ вôдобравъ собѣ жите молодый чоловѣкъ незвѣсного походженя, выпивши фляшину квасу карболевого.

— ВЪ Гартфордъ, Конн. 5-го серпня застрѣливъ муринъ Йосифъ Мотсонъ свого пана Генриха Осборнъ, коли той йшовъ до домашнои лазнѣ. Убійство поповнивъ муринъ зъ мести, що панъ Осборнъ вôдправивъ його зô службы. На звѣстку про злочинъ мурина, зôбрала ся товпа народа и хотѣла убити его на мѣсци, але поліціи удало ся его оборонити.

— ВЪ Филаделфіи на молоде нѣмецке супружество напавъ въ ночи братъ жѣнки въ цѣли рабунку. Двома выстрѣлами зъ револьвера положивъ обое трупомъ, вôдтакъ забравши $1000 хотѣвъ утѣчи. Але на гукъ выстрѣлôвъ збѣгли ся люде; тодѣ злочинець стрѣливъ до себе въ грудь.

— ВЪ Альтонъ Илл. въ рѣцѣ Міссісіпі втопивъ ся Михайло Райлі, зô своею маленькою донькою и сѣма ей товаришками, пôдчасъ купели. Дѣвчатка задалеко вôдôйшли вôдъ берега и натрафили на глубоку яму. Райлі поспѣшивъ на ратунокъ, але коли всѣ вôсѣмъ судорожно вхопили ся його руками, мимо того, що умѣвъ добре плывати, пôдъ такимъ тягаромъ ставъ безсильный и пôшовъ разомъ зъ ними на дно.

— ВЪ Савтъ Амбой, Н. Дж. 17 лѣтня дѣвчина на приказъ свого батька зôстала въ послѣдныхъ дняхъ три разы арештована. Батько ей, котрый бувъ протестантомъ, перейшовъ на католицизмъ и налягавъ на неи, щобы она те саме зробила, але она приступила до Арміи Спасеня и тамъ стала проповѣдувати. Тогдѣ батько пôдъ рôжными позорами казавъ ей арештувати, але все невиннôсть ей выходила на верхъ и поліція мусѣла пустити ей на волю.

— ВЪ Ню Йорку при фірмѣ Шміда и Ко. занята стеноґрафістка Лілія Рідъ отроѣла ся карболемъ. Коли всѣ ей товаришки тамъ занятѝ пôшли на сбѣдъ, она зайшла до бюра свого шефа и зажила карболю. Въ десять хвиль пôзнѣйше, середъ страшныхъ мукъ померла. Причина самоубѣйства не звѣсна анѣ ей сестрѣ анѣ товаришкамъ.

— ВЪ Ню Йорку на однôй зъ улиць, напротивъ свого дому, бавивъ ся шестилѣтный хлопець. Въ тôмъ зъ обохъ сторôнъ надѣхали два тягаровѝ возы. Бѣдный хлопчина не знавъ куда утѣкати и выминувши щасливо оденъ вôзъ, впавъ пôдъ колеса другого и на мѣсци найшовъ смерть.

— СЫНЪ полісмена 16 лѣтный Иванъ Канноли побачивъ, що його братъ бе ся зъ другимъ хлопцьомъ. Хотѣвъ отже ихъ розôрвати и не допустити до бійки, але въ тôй хвилѣ пхнувъ його братъ въ само серце ножемъ такъ нещасливо, що забивъ го на мѣсци.

— ВЪ Пасейку, Н. Дж. при однôй улици пôдъ склепомъ барбера давъ ся чути страшный гукъ. Зразу думали, що се землетрусъ. Въ дѣйсности однакъ була се бомба, котру кинули якѝсь вороги того барбера пôдъ його склепъ. Бомба розôрвала дверѣ склепу и наробила много шкоды. Въ каменици всѣ вôкна повыбиванѝ. Поліція е вже на тропѣ злочинцѣвъ.

— ВЪ Ню Йорку при 41 улицѣ померъ нагло оденъ чоловѣкъ, котрый занимавъ ся купованемъ старого желѣза. При нѣмъ найдено девять порожныхъ фляшокъ зъ горѣвки. Лѣкарѣ дослѣдили, що сей чоловѣкъ вôдъ кôлькохъ днѣвъ нѣчого не ѣвъ, а въ жолудку мавъ лишь саму горѣвку, котра и була причиною його смерти.

— ТИМИ днями приѣхала до Ню Йорку мала дѣвчинка, котра разомъ зъ матерею и вуйкомъ ѣхала на корабли „Норґе“ до батька до Америки. Пôдчасъ розбитя парохода, мати дѣвчинки и вуйко найшли смерть въ филяхъ моря, дѣвчинку выратовано. Теперь она сама приѣхала до свого батька.

— ВЪ Ню Йорку оденъ робôтникъ вылѣзъ на дахъ хаты въ котрôй мешкавъ и положивъ ся тамъ спати. Пôдчасъ сну однакъ обернувъ ся такъ нещасливо, що упавъ на хôдникъ и розчерепивъ собѣ голову.

— СТРАШНА катастрофа лучила ся въ Колоредо. Потягъ експресовый, котрый выѣхавъ о годинѣ осьмôй вечеромъ дня 8. серпня зъ Пуебло Кол. влетѣвъ зъ мостомъ въ сильно вôзбрану рѣку, причôмъ згинуло бôльше якъ сто осôбъ. Помѣжь мѣсцевостю Пуебло а Еденъ пливе маленькій потôкъ, котрый въ лѣтѣ пôдчасъ посухи звычайно высихае. Однакъ цѣлый день передъ катастрофою, падали тамъ дуже зливнѝ дощѣ и потôкъ сей такъ сильно вôзбравъ, що вода плила вже верхомъ моста. Коли вѣхавъ на него потягъ, мôстъ зачавъ ся хитати и нагло заломивъ ся, а машина зъ чотирма возами влетѣла въ глибѣнь. Два послѣднѝ возы вôдорвали ся щасливо и задержали ся передъ самымъ мостомъ. Всѣ люде, що находили ся въ чотирохъ передныхъ возахъ найшли страшну смерть. Выратовавъ ся лишь оденъ гайцеръ, котрый побачивши грозяче небеспеченьство, щасливо выскочивъ на берегъ. Теперь выловлюють трупôвъ зъ воды, котра вже значно опала.

— СТРАЙКЪ рѣзникôвъ тревае дальше, а скôньчить ся правдоподôбно побѣдою компаністôвъ, бо мѣжь робôтниками нема едности, однѝ страйкують, другѝ пôшли до роботы. Компаністы высилають помѣжь робôтникôвъ своихъ аґентôвъ, котрѝ стягають ихъ до роботы. Такожь цѣлыми купами спроваджують свѣжихъ еміґрантôвъ, и за низьку платню дають имъ заняте въ рѣзняхъ. Комітетъ страйкарôвъ постановивъ урядити велику демонстрацію, щобы скрѣпити духа страйкуючихъ. Чи робôтники ще довго выдержать въ страйку, не знати, бо многѝ зъ нихъ вже зачинають терпѣти недостатокъ.

— П. ИВ. КОЛЕСНИКÔВЪ, евангельскій проповѣдникъ зô Скрентонъ, Па., уряджуе безплатнѝ вечери для нашихъ людей, пôдчасъ котрыхъ показуе Луця Заливайка, 10 ночей въ корчмѣ и другѝ цѣкавѝ образки, що мають на цѣли представити наглядно шкоду, яка выходить зъ піяньства. Пôдчасъ тыхъ вечерôвъ дѣти п. Колес. спѣвають дуже гарно вôдповѣднѝ пѣсни. Вечери такѝ вôдбулись вже у Скрентонъ, Олифантъ, Джесепъ зъ великимъ поводженемъ, а мають вôдбутись еще въ другихъ околичныхъ мѣсцевостяхъ.

— ВЪ одномъ нѣмецкôмъ селѣ забавляло ся весело кôлькохъ парубкôвъ. Мѣжь ними бувъ оденъ, котрый вже кôлька разôвъ бувъ караный за бійку. Нагло, безъ жадной причины, якъ бы въ якôмъ божевôльнôмъ шалѣ, вытягнувъ сей чоловѣкъ нôжь и пхнувъ нимъ кôлька разôвъ въ живôтъ другого парубка, що стоявъ коло него. Пробитый ножемъ упавъ на землю и середъ великихъ мукъ скôнчивъ жите. Тогдѣ убійця кинувъ ся на другихъ и кôлькохъ покалѣчивъ. Доперва коли прибула жандармерія, заарештувала злочинця и въ сей способъ положила конець його розбоямъ.

— РѢКОЮ Древенцъ що пливе на границѣ мѣжь Нѣмеччиною а Росією плило човномъ шѣстьохъ нѣмецьскихъ студентôвъ. Коли струя воды занесла човенъ на берѣгъ російській, выскочивъ зъ за корчôвъ російській жовнѣрь що стоявъ тамъ на вартѣ и заарештувавъ всѣхъ студентôвъ яко япаньскихъ шпѣгунôвъ. Студенты толкували йому, що зъ Японцями не мають нѣчого спôльного, але вôнъ не хотѣвъ ихъ пустити. Доперва коли надôйшовъ комендантъ пограничнои сторожи и выпитавъ ся докладно що они за однѝ и зъ вôдки пливуть, выпустивъ ихъ на волю.

Левъ Толстой о росийско-японьскôй войнѣ.

Звѣсный росийскiй писатель Левъ Толстой написавъ много рѣчей зъ приводу теперѣшнои росийско-японьскои войны. У всѣхъ своихъ писаняхъ выступае вôнъ якъ противникъ войны та пятнуе еѣ якъ найбôльшій злочинъ. Въ одной зъ своихъ статей вказуе вôнъ на неприродность военнои ситуаціи межь Росіею а Японіею зъ релігійнои точки погляду. Въ тôй войнѣ, каже вôнъ, выступають противъ себе зъ одного боку (Москалѣ) исп. Христіяньскои вѣры, котрои засадою е взаимне братерство и любовь а зъ другого боку (Японцѣ) исповѣдники науки Буды, котра заказуе убивати не лишь людей але навѣть звѣрята. И одныхъ и другихъ заохочують до убійства, мученя и калѣченя въ найстрашнѣйшій способъ, ихъ духовнѣ и свѣтскѣ проводирѣ.

Въ Лондоньскôй часописи Times пише Левъ Толстой такъ:

По цѣлôй Росіи почавши вôдъ столицѣ до найменчихъ сѣлъ, попы, що звуть себе Христіянами, молять Бога, котрый приказавъ любити своихъ ворогôвъ, Бога Любови, щобы помôгъ дiявольскôй роботѣ мордованя людей. Росийскѣ попы не перестають взывати людей, щобы сповняли найбôльшій злочинъ, не перестають святотатствовати, просячи Бога, щобы допомôгъ въ дѣлѣ войны, и вмѣсто потупляти, они оправдують и хвалять такого попа, котрый зъ хрестомъ въ рукахъ иде на мѣсце взаимного морду и заохочуе людей до злочину. Те саме дѣе ся въ Японіи. Японьскѣ богословы не зôстали позаду европейскихъ богословôвъ въ техницѣ релігійного ошукованя и святотатства и нищать науку Буды не лишь оправдуючи, але навѣть похваляючи убійство, котре вôнъ заказавъ. Будистскій „ученый" Соенъ Шаку пôдъ котрого властію находить ся 800 монастирôвъ каже, що хотяй Буда заказавъ убивати, але позаякъ вôнъ сказавъ також, що нѣколи вôнъ не буде мати спокою доки всѣ єства не зôстануть злучени разомъ въ нескôнчено любячôмъ серци всѣхъ рѣчей, то длятого щобы довести до сеи гармоніи те, що еѣ противне, треба воювати и убивати людей.

Выглядае такъ якъ наколибъ свѣтъ нѣколи нѣчого не знавъ про науку Христа або Буды о єдности людского духа, о братерствѣ людей, о любови, о спôвчутю, о святости людского житя.

О ролѣ, яку вôдграють у войнѣ жовнѣры, пише Левъ Толстой:

Отуманенѣ молитвами, проповѣдями, напôмненями, процесіями, образами, ґазетами, гарматнымъ блескомъ и гукомъ, сотки тысячъ людей, одѣтыхъ въ таке саме убране (мундуры) несучи рôжнѣ роды смертоносного оружія, покинувши зъ роздертымъ серцемъ власныхъ родичѣвъ, жѣнки и дѣти, идуть впередъ, щобы зъ нараженемъ власного житя сповняти найбôльшій злочинъ, убивати людей, котрыхъ анѣ не знають, анѣ котрѣ имъ нѣчого не винні. А вслѣдъ за ними йдуть лѣкарѣ и сестры милосердія, котрѣ мабуть думають, що дома не могли бы помагати простымъ, спокôйнымъ, терплячимъ людямъ, а могуть служити лишь тимъ, котрѣ занятѣ мордованемъ другихъ. Тѣ, котрѣ остали дома, тѣшать ся, коли достануть звѣстку про мордоване людей, а коли довѣдають ся, що убито много Японцѣвъ — они дякують комусь, кого звуть Богомъ...

Страшна робота, яка почалась продовжаесь дальше. Рабунокъ, насильство, убійство, лицемѣрство, крадѣжь а передовсѣмъ се найстрашнѣйше зло — нищене релігійныхъ наукъ Христа и Буды — продовжаесь.

Причиною лиха, въ наслѣдокъ котрого терплять люде христіяньского свѣта, каже Толстой дальше, е те, що они втратили на якійсь часъ релігію, котра одиноко може бути розумнымъ провôдникомъ чоловѣка въ его дѣяльности.

Пôдъ релігіею не розумѣе вôнъ однакъ того, що складаесь зъ вѣры въ доґмы, зô сповнюваня обрядôвъ, котрѣ приносять зъ собою приемне вдоволене, потѣху або побуджують чоловѣка, але релігію, котра означуе вôдносины чоловѣка до Бога и до всего свѣта та дае ему вскаôвку якъ поступати въ житю, а безъ котрои люде сходять на степень звѣрѣвъ а навить низше. Лихо, котре веде людей до певнои загубы, показало ся особливо ясно въ нашихъ часахъ, бо втративши розуму вскаôвку житя, и напруживши всѣ свои силы въ напрямѣ науковыхъ вôдкрыть и улѣпшень, люде здобули собѣ величезну силу и контролю надъ природою, але не маючи сеи розумнои вскаôвки житя, природно ужили добутои силы до заспокоєня своихъ найнизшихъ, звѣрячихъ забаганокъ.

Позбавленѣ релігіи, але зъ величезною силою и контролею надъ природою въ рукахъ, люде подôбнѣ до дѣтей, котрымъ дали бавитись стрѣльнымъ порохомъ або другою якою выбуховою матеріею. Зважившы силу, яку мають люде у нашихъ часахъ и спосôбъ въ якій они еѣ уживають — приходить ся до заключеня, що они не мають права уживати не лишь желѣзницѣ, пары, електричности, телефонôвъ, фотографіи, телеграфу безъ дроту, але навѣть вырôблювати нѣчого зъ желѣза и стали, бо всѣхъ тыхъ штукъ и улѣпшень уживають люде лишь для власныхъ забаганокъ, для розрывки, розпусты и нищеня другихъ.

Чоловѣкъ не мае выбору; вôнъ мусить бути найменче скрупулятнымъ помѣжь невôльниками, або слугою Бога, бо для чоловѣка е лишь одна дорога стати вôльнымъ — а се черезъ злуку своеи волѣ зъ волею Бога. Люде позбавленѣ релігіи, або вôдкидаючѣ еѣ, люде, що вважають за релігію сѣ зверхнѣ, чудацкѣ, формы, котрѣ заняли еѣ мѣсце, люде веденѣ лишь своими власными похотями, страхомъ та людскими законами, а передовсѣмъ взаимнымъ гипнотизованемъ, не могуть перестати бути звѣрами або невôльниками и жаднѣ зверхнѣ зъусиля не змогуть ихъ вырвати зъ сего стану, бо лишь релігія робить чоловѣка свобôднымъ.

А бôльша частина людей нашого часу не мае еѣ.

А однакъ релігія, що вôдповѣдае жаданямъ нашого часу истнуе, она звѣсна всѣмъ людямъ и въ летарґічнôмъ станѣ живе въ серцяхъ людей христіяньского свѣта. Щобы ся релігія стала звѣстною всѣмъ людямъ и обовязуючою ихъ, треба, лишень, щобы інтеліґентнѣ люде, проводирѣ масъ зрозумѣли, що релігія е конечностію для чоловѣка, що безъ релігіи чоловѣкъ не може провадити доброго житя, а те що зовуть наукою не може заступити мѣсця релігіи; а тѣ, що мають власть у своихъ рукахъ, пôддержують и проповѣдують старѣ, порожнѣ формы релігіи, треба, щобы зрозумѣли, що те, що они пôддержують и проповѣдують пôдъ формою релігіи, не лишь не е релігіею, але е також головною перешкодою, задля котрои люде не могуть приняти правдивои релігіи, котру вже знають, а котра лишень одна може збавити ихъ вôдъ рôжныхъ бѣдъ. Одинокою правдивою дорогою до спасенія е перестати робити те, що перешкоджае людямъ переняти ся правдивою релігіею, котра вже жие въ ихъ совѣсти.

ДОПИСИ.

Зъ Ансоніи, Конн.

На пôдставѣ ухвалы вѣча зъ дня 4. юлія б. р. вôдбувъ ся мітинґъ дня 24. юлія б. р. въ Ансоніи и основано формально нове братство св. Космы и Дамяна. Мѣсячна вкладка 25 ц., за що по 3 мѣсяцяхъ члены мають право до запомоги въ слабости въ сумѣ $5.00 тыжнево, а въ мѣру розвою и взросту братства то и бôльше! Окрôмъ того ухвалено $50.00 на похоронъ въ разѣ смерти члена.

Членомъ може стати хлопець або дѣвчина, мущина або женщина, въ вѣцѣ вôдъ 14—55 лѣтъ.

Вступне слѣдуюче:

вôдъ	14	лѣтъ	до	25	ничь;
„	26	„	„	30	25 ц
„	31	„	„	35	50 „
„	36	„	„	40	75 „
„	41	„	„	45	1.00;
„	46	„	„	50	1.25;
„	51	„	„	55	1.50.

Цѣль братства есть злучити Русинôвъ въ стейтахъ: Connecticut, Rhode Island и Massachusets, въ одну велику силу народну и взаимно собѣ помагати въ слабости, тай въ разѣ смерти вôддати остатну прислугу и помôчь.

Ухвалено по всѣхъ плейсахъ, де зголосить ся 5 членôвъ, закладати філіи. Осѣдокъ братства есть Ansonia! Выбрано тимчасово слѣдуючій урядъ:

Мих. Грицко, предсѣдатель; Кондратъ Горбаль, секретарь; Фецко Цѣркотъ, касієръ.

Зголошувати ся по всякѣ информаціи належить до секретаря пôдъ N° 8 May Street, Ansonia, Conn.

Мітинґи мѣсячнѣ вôдбувають ся въ Ансоніи въ гали церковнôй въ другу недѣлю по першôмъ о годинѣ 4 пополудни.

На початокъ вписало ся высше 50 членôвъ. — Дай Боже, абы се наше нове братство розвивало ся и взростало скоро, и абы злучило всѣхъ дооколичныхъ Русинôвъ въ велику силу!

Комітетъ.

Зъ Пертъ Амбой, Н. Дж.

Тутъ заложили мы братство пôдъ назвою: Братство св. О. Николая, но вороги нашѣ зачали выступати проти нашого братства и конче старали ся розбити его, або перевести до Обчества. Но штука не удала ся и они заложили братство „Кирила и Методія" и зачали свою москвофільску роботу. Заразъ оголосили, що будуть справляти величезный баль зъ представленемъ, на котрый запросили богато братствъ зъ Пасейку, Джерзі Сити, Ню Йорку, Нюарку, Йонкерсъ и мѣсцевѣ братства, але москвофіламъ не удало ся, бо народа було такъ мало, що якъ порядный чоловѣкъ справляе весѣле, то далеко бôльше мае гостей якъ они мали. Доходъ зъ того балю мавъ пôйти на будову церкви, але доходу не було жадного, а розходы такѣ великѣ, що москвофілы мусѣли еще докладати свои грошѣ. Такъ на церковь не пôйде нѣчого а москвофілы зô своимъ перекинчикомъ редакторомъ и провôдникомъ лишь выставили ся на смѣхъ.

Комітетъ Бр. св. О. Николая въ Пертъ Амбой, Н. Дж.

Зъ Ст. Норбертъ, Канада.

Въ нашôй кольоніи е около 20 родинъ руськихъ. Таке саме число е и Полякôвъ. Єдности мѣжь нами нема, бо Поляки дують ся собѣ, ну а мы собѣ. Радивбымъ, щобы Русины все купы тримали ся и осѣдали по кольоніяхъ самѣ, а не мѣшали ся зъ другими, бо зъ того выходить тôлько шкода для насъ. Мы зъ Поляками нѣколи не дôйдемо до згоды и повиннѣсьмо все разомъ тримати ся.

Грицко Зеленицкій.

Зъ Menofield, Assa., Канада.

Нового у насъ не богато, хиба се, що веде ся борба за вѣры! Богато часу ще уплине, коли людецькове поймуть слова Спасителя: „Царство мое не зъ сего свѣта". Вмѣсто працювати надъ своею освѣтою и черезъ те пôзнати науку Спасителя, жеруть ся надъ вѣрами а властиво надъ попами, котрый певнѣйшій тикетъ дасть до неба. Св. Письма цѣлковито не знають такъ, що духоборскій хлопець заставить мовчати цѣлу громаду. Побудовали двѣ церкви, але станъ рѣчи позôстае незмѣненый, сварy, драчѣ на порядку деннôмъ, бо церковь ажь тогдз вôдповѣсть своѣй задачѣ, если буде духовною школою а въ тôмъ напрямѣ нашъ нарôдъ треба богато учити.

Минувшого мѣсяця оденъ тутейшій Полякъ Фр. Б. справлявъ весѣле и спросивъ сусѣдôвъ, межи котрыми були Русины и кôлькохъ Полякôвъ. Спровадивъ також ks. Dealer-а зъ Yorkton, котрый удѣливъ благословеньства молодятамъ. Пôдчасъ мши пальнувъ предовге казане, на котрôмъ гримавъ на katolików, що „dają się chłopom przeciągać na swoją wiarę." На се одень зъ запрошеныхъ гостей (досить розумный чоловѣкъ) В. Ст. глянувъ питаючо на свого сусѣда и незначно усмѣхнувъ ся, однакожь ks. D. вже мавъ его на оцѣ и въ той моментъ скочивъ якъ звѣрь до него, вхопивъ за горло и зачавъ выкидати зъ хаты. На щасте и В. Ст. также мавъ руки при собѣ, отже и собѣ притуливъ ся до księdza и такъ взаимно выпровадили ся ажь до сѣней. Цѣла громада повыбалушовала очи на цю кумедію, лишь одень Гр. К. спамятувавъ и стримувавъ горячого ks., а ks. D. лишь покрикувавъ: „bij, bij a wy ludzie uważajcie!" Але В. Ст. знавъ про се и пустивъ благорозумно напасть зъ рукъ. Ksiądz вôдбувши exercise, вернувъ тою самою дорогою до заимпровізованого престола зъ пѣною на устахъ и трясучими ся руками кôнчити мшу св. и удѣливъ św. błogosławieństwa молодятамъ!

Думаю, що коментарѣ тутъ злишнѣ, бо фактъ самъ за себе забогато говорить.

В. К.

Зъ Востокъ, Алта., Канада.

Горѣвка, и ще разъ гарѣвка!

Дня 14 го цвѣтня по Воскресенію въ четверъ въ околици Withford одень чоловѣкъ пôшовъ до поблизького штору купити деякѣ потребы до хаты. По дорозѣ придыбавъ приятелѣвъ, давныхъ своихъ знакомыхъ и вступили до готелю, въ котрôмъ попили ся до нестямы. Вечеромъ пустились ити домôвъ, але нещасникъ Д. К. мешкавъ дальше якъ его товаришѣ, то змушеный бувъ ити кавалокъ дороги на самотѣ, и вѣдай бѣдняга бувъ добре пяный, зблудивъ зъ дороги на велику сѣножать, котра була зъ весняныхъ снѣгôвъ повна воды, и утопивъ ся. Въ кôлька день опôсля въ присутности полісмена вôдшукали покôйника и похоронили лише тымчасово доки не приѣхала комісія и розслѣдила справу.

Пскôйникъ полишивъ молоду жѣнку зъ котрою лише чотири мѣсяцѣ якъ оженивъ ся.

Ось до чого веде піяньство!

Петро Войценко.

Русь Бразилійська будить ся зô сну.

Въ „Ґазетѣ польскôй въ Бразиліи" читаемо радôсну новину, що въ Куритибѣ завязавъ ся комітетъ въ цѣли збираня складокъ на руську друкарню и часопись въ Бразиліи: Комітетъ сей помѣстивъ въ згаданôй часописи вôдозву до свѣхъ бразилійскихъ Русинôвъ зъ покликомъ, що пора вже Бразилійскимъ Русинамъ пôднести ся на ноги. Вôдозва та кôнчить ся слѣдуючими словами: „Власнымъ руськимъ письмомъ мусимо зачати працю, абы пробудити нашихъ спячихъ братôвъ. Дальше отже напередъ зъ надѣею и вѣрою въ лѣпшу будучнôсть! До працѣ!"

До комітету, що занимае ся збиранемъ складокъ належать: Иванъ Занько предс. Дмитро Иванкôвъ заступникъ; Иванъ Купчакъ касієрь, Василь Кашуба заступникъ; Павло Липка секретарь, Иванъ Коцямбасъ заступ. Иванъ Кутный контрольоръ, Тымко Купчакъ заступникъ. Грошѣ посылае ся на адресу Ивана Купчака ул. Serito ч. 82 Kuritуba, Parana, Brazil. Доси зôбравъ комітетъ 68 мілрейсôвъ.

227 новыхъ членôвъ!

Въ мѣсяцю Юлію приступили до Р. Н. Союза слѣдуючи нові Брацтва и члены.

Бр. св. О. Николая въ Pittsburg, Pa.
Вовчко Петро
Ґуть Григорій
Штокайло Григорій
Баранецкій Семанъ
Добрунскій Адамъ
Баранецкій Микола
Дашинецъ Илько
„ Онуфрій
Волчко Семенъ
Дашинецъ Теодоръ
Цмайло Яковъ
Бережницкій Юлія
Сметанка Михаилъ
Ручка Иванъ
Допикъ Петро
Тлустякъ Иванъ
Ручка Юрій
Гальчакъ Андрей
Дзиґошь Изидоръ
Федорчакъ Матій
Шляхта Теодоръ
Дашинецъ Петро
Пастырчакъ Стефанъ
Гарданъ Иванъ
Опалка Стефанъ
Костишакъ Данько
Карминъ Яцко
Смерецкій Михаилъ
Демянчикъ Євзебій
Вацлавскій Иванъ
Брокѣсъ Михаилъ
Бандровскій Иванъ
Динько Иванъ
Гусакъ Олекса
Крупа Иванъ
Ґуликъ Яковъ
Твердохлѣбъ Яковъ
Гарагузъ Василь
Пакошь Иванъ
Брокѣсъ Иванъ
Папстъ Яковъ
Дзябикъ Теодоръ
Кука Иванъ
Маховскій Антôнъ
Фецѣца Иванъ
Ґрешко Теодоръ
Вальна Антôнъ
Команецкій Иванъ
Баръ Димитро
Риджикъ Дионизій
Гаврила Петро
Федорчакъ Гаврило
Устяновскій Иванъ
Крѣль Василь
Ґерякъ Авксентій
Билиця Григорій
Михаленко Лука
Тхôръ Василь
Дзяба Юрій
Лешный Иванъ
Мищишинъ Андрей
Бѣлѣньскій „
Паславскій Иванъ
Марко Антôнъ
Сиваничъ Кость
Лавровскій Андрей
Юриста Иванъ
Шведикъ Семко
Дзендзель Василь
Баволякъ Иванъ
Пєховичъ Иванъ
Рутко Илько
Дзендзель Лукачь
Демко Василь
Пастырякъ Лука
Михаликъ Стефанъ
Ґаланка Михаилъ
Ковальчикъ Кузма
Ковальчикъ Стефанъ
Сохана Михаилъ
Дашинецъ Юрій
Суховацкій Матій
Рудавскій Михаилъ
Ковальчикъ Василь
Геречманъ Михаилъ
Адамъ Николай
Фуцѣла Константинъ
Марасъ Иванъ
Тошанъ Стефанъ
Витишь Лешко
Валько Олекса
Штанко Федоръ
Малирь Григорій
Гарко Михаилъ
Сиваничъ Гнатъ
Миньскій Иванъ
Дуковскій Теодоръ
Марковичъ Данько
Команъ Семенъ
Ђжикъ Михаилъ
Владыка Михаилъ
Копоґилякъ Петро
Бекъ Михаилъ
Цѣцѣла Лешко
Плѣжикъ Стефанъ
Сапура Андрей
Храбцьо Михаилъ
Синьотка Павло
Иванкевичъ Григорій
Корудзъ Илія
Рѣжко Гаврило
Дзурій Спиридіонъ
Брайнякъ Михаилъ
Щербикъ Стефанъ
Сабатъ Онуфрій
Лазоръ Николай
Бапя Антôнъ
Одреховскій Иванъ
Рифунъ Михаилъ
Миньо Василь
Бр. св. Арх. Мих. въ Pleasant Valley, Pa.
Елованичъ Юрій
„ Иванъ
„ Михаилъ
„ Василь
„ Михаилъ
Криваничъ Василь
Павлякъ Петро
Плечей Николай
Маниецъ Андрей
Чучій Федоръ
Крашнишникъ Павло
Голоднякъ Федоръ
В. 1. Шептакъ Михаилъ
Вдовякъ Кароль, дитина
В. 3. Ющакъ Семанъ
Тхорикъ Григорій
Гуня Семанъ
Живанъ Демко, дитина
В. 4. Квочка Петро
В. 8. Сушереба Анна, дитина
В. 16. Брудзѣньскій Михаилъ
В. 17. Венѓловскій Антôнъ
Фецишь Марія
Тарбай „
В. 19. Присташь Иванъ
В. 22. Чанъ Михаилъ
В. 23. Козакъ Михаилъ
В. 24. Заяцъ Иванъ, дитина
В. 27. Петинко Максимъ
В. 28. Бойко Василь
Матій Михаилъ
Олехный Игнатій
В. 31. Мигаликъ Иванъ
В. 33. Марцинюкъ Михаилъ
Харкавый Иванъ
Васильчукъ Никола
Марцюкъ Илько
Матисъ Стефанъ
В. 36. Вовкъ Петро
В. 37. Хрущь Иванъ
В. 40. Дроздикъ Петро
Макай Осифъ
Гойдичъ Василь
Савка Федоръ
В. 41. Валевскій Петро
Гурчикъ Михаилъ
Горощакъ Иванъ
Пôдлипчакъ Андрей
Кѣргакъ Михаилъ
Лепакъ Константинъ
В. 42. Патлавскій Лукачь
Пелякъ Яковъ
В. 46. Кривко Алексій
В. 48. Шляхетка Мартинъ
Сивецъ Антôнъ
Сивецъ Антôнъ
Олѣйникъ Осифъ
Клецонь Лукачь
Ґадзайка Теодоръ
В. 55. Сторожокъ Лучка
Слабикъ Андрей
Понтусъ Иванъ
В. 56. Олексякъ Изидоръ
Герлякъ Димитро
Бурка Димитро
„ Иванъ
Остафъ Изидоръ
Мазурокъ Осифъ
Галайда Семенъ
Пельцъ Михаилъ
Войтикъ Романъ
В. 60. Ячникъ Катарина
„ Михальна, дитина
„ Тома „
„ Марія „
„ Димитро „
Будагази Андрей „
„ Марія „
В. 62. Митрикъ Юрій
Качмарикъ Иванъ
В. 63. Опалка Иванъ
Ивапишикъ Антôнъ
В. 68. Цѣркотъ Агафія
В. 74. Надутый Василь
В. 77. Гавришь Стефанъ
Касприкъ Михаилъ
В. 82. Подкалѣцкій Михаилъ
Ґамбета Михаилъ
В. 85. Федьо Андрей
Струсевичъ Владиславъ
Юрковичъ Осифъ
Ковачикъ Иванъ
Симута Олекса
Баранъ Карлъ
В. 89. Бурикъ Михаилъ
В. 92. Ставиньскій Федоръ
Обаль Павло
В. 93. Перутскій Астафій
В. 95. Ґмитрикъ Андрей
В.104. Краєвскій Михаилъ
В.108. Черкасъ Григорій
Матейко Семенъ
В.112. Грещукъ Ксеня
Михайлюкъ Семенъ
Лисякъ Дмитро
В.115. Матлякъ Николай
Сакоскій Михаилъ

Справоздане касове
„Руского Народ. Союза“ за мѣсяць Юлій 1904.

Ч. бѣжуче

1885	Granville, N. Y. Бр. св. Геор.	16.15
1886	Chisholm, Minn. Бр. св О. Николая	17.40
1887	Perth Amboy, N. J. Бр. св. О. Николая	24.93
1888	Manown, Pa. Бр. св. О. Никол.	34.11
1889	Passaic, N. J. Бр. св. О. Николая	49.45
1890	Auburn, N. Y. Бр. св. О. Николая	25.05
1891	Hastings, N. Y. М. Р. Н. С.	9.50
1892	Ramey, Pa. М. Р. Н. С.	46.57
1893	Gradatim, Pa. М. Р. Н. С.	9.00
1894	Ellworth, Pa. М. Р. Н. С.	16.10
1895	Franklin Furnace, N. J. М. Р. Н. С.	6.55
1896	Cohoes, N. Y. М. Р. Н. С.	13.17
1897	Taylor, Pa. М. Р. Н. С.	11.25
1898	Centralia, Pa. Бр. св. Й. Хрест.	19.27
1899	Buffalo, N. Y. Бр. св. Й. Хрест.	39.60
1900	McKeesport, Pa. Бр. св. Й. Хрест.	97.95
1901	Trauger, Pa. Бр. св. Й. Хрест.	28.77
1902	Desloge, Mo. Бр. св. Й. Хрест.	42.67
1903	Beaver Meadows. Pa. Бр. св. Мих	23.00
1904	Cannonsburg, Pa. Бр. св. Арх. Мих.	15.94
1905	Eleanor, Pa. Бр. св. Арх. Михаила	44.01
1906	Mahanoy Plane, Pa. Бр. св. пр. Илии	38.17
1907	Powhatan, W. Va. Бр. Пр. Богор.	25.74
1908	McAdoo, Pa. Бр. Пр. Богород.	81.67
1909	Jersey City, N. J. Клюбъ 4-охъ Мих.	9.52
1910	Leetsdale, Pa. Бр. св. П. и П.	18.00
1911	Glen Lyon, Pa. Бр. св. П. и П.	20.75
1912	Dunlo, Pa. Бр. св. П. и П.	12.00
1913	Carnegie, Pa. Бр. св. Петра и Павла	51.70
1914	New York, N. Y. Бр. св. Андр.	14.45
1915	Pleasant Valley, Pa. Бр. св. Арх. Мих.	20.40
1916	Allegheny, Pa. Бр. Пр. Богород.	66.50
1917	Hazleton, Pa. Бр. св. Арх. Мих.	93.61
1918	Waterbury, Conn. М. Р. Н. С.	21.60
1919	Rhone, Pa. Бр. св. Спаса	23.70
1920	Mt. Carmel, Pa. Бр. св. Димитрія	30.64
1921	Elizabeth, N. J. М. Р. Н. С.	31.15
1922	Allegheny, Pa. Тов. Поступъ	16.64
1923	Monessen, Pa. Бр. св. Й. Хрест.	33.66
1924	Cleveland, O. Бр. св. П. и П.	17.50
1925	Westmoreland City, Pa. Бр. св. Арх. Мих.	32.48
1926	Mutual, Pa. Бр. св. Й. Хрест.	13.21
1927	New Alexandria, Pa. Бр. св. П. и П.	24.90
1928	Belle Vernon, Pa. Бр. Пр. Богор.	26.93
1929	Fredericktown, Pa. Бр. св. П. и П.	24.68
1930	New York, N. Y. Тов. Зоря	7.15
1931	Jersey City, N. J. М. Р. Н. С.	103.00
1932	Denning, Ark. Бр. Пр. Богор.	3.50
1933	Shamokin, Pa. Бр. св. Йосифа	17.83
1934	Plymouth, Pa. Бр. св. П. и П.	76.13
1935	Scottdale, Pa. Бр. св. Й. Хрест.	20.50
1936	Lansford, Pa. Бр. Пр. Богор.	142.70
1937	Sayre, Pa. Бр. Пресв. Богор.	11.78
1938	New Florence, Pa. Бр. св. Василія	7.70
1939	Minersville, Pa. Бр. св. О. Николая	49.51
1940	Jessup, Pa. Бр. св. П. и П.	44.00
1941	Newakr, N. J. Бр. св. Й. Хрест.	6.37
1942	Homestead, Pa. Бр. св. Арх. Мих.	36.88
1943	Priceburg, Pa. Бр. св. Василія	63.45
1944	Jersey City, N. J. Тов. Родина	4.80
1945	Cleveland, O. Бр. св. О. Николая	5.40
1946	Chicago, Ill. М. Р. Н. С.	6.24
1947	Baltimore, Md. Бр. св. П. и П.	19.65
1948	Terryville Conn., Бр. св. Арх. Михаила	4.95
1949	Ansonia, Conn. М. Р. Н. С.	35.45
1950	Marion Heights, Pa. М. Р. Н. С.	17.05
1951	Mt. Carmel, Pa. Сестр. бр. Пр. Богород.	6.24
1952	Scranton, Pa. Бр. св. прор. Илии	80.70
1953	Breslau, Pa. Бр. св. Андр.	68.40
1954	Ford City, Pa. Бр. св. О. Николая	50.20
1955	West Pawlet, Vt. Бр. Покр. Пр. Богор.	29.90
1956	Butler, Pa. Бр. св. Арх. Михаила	22.17
1957	Cross Fork, Pa. Бр. Пр. Богород.	13.86
1958	St. Clair, Pa. Бр. Пр. Богород.	61.10
1959	Alden Sta., Pa. Бр. св. Волод.	19.45
1960	Yatesboro, Pa. М. Р. Н. С.	9.26
1961	Simpson, Pa. Бр. св. Василія	23.65
1962	Chisholm, Minn. Бр. св. Арх. Мих.	19.60
1963	Elmira N. Y. Бр. св. Арх. Мих.	17.73
1964	Mt. Carmel, Pa. Бр. П. и П.	40.25
1765	Glen Lyon, Pa. Сестр. бр. Пр. Богор.	23.57
1966	Mt. Carmel, Pa. Бр. св. Димитр.	28.86
1967	Lopez, Pa. Бр. св. О. Николая	15.05
1968	Yorkville, O. М. Р. Н. С.	17.13
1969	Baltimore, Md. Бр. св. Анны	27.13
1970	Syracuse, N. Y. Бр. св. П. и П.	18.57
1971	St. Louis, Mo. Бр. св. Арх. Михаила	47.31
1972	Pittsburg, Pa. М. Р. Н. С.	54.41
1973	Pittsburg, Pa. Бр. св. Никол.	81.90
1974	Shamokin, Pa. М. Р. Н. С.	224.73
1975	Olyphant, Pa. Бр. св. Й. Хрест	155.39
1976	Mayfield, Pa. М. Р. Н. С.	11.80
1977	Philadelphia, Pa. Тов. Любовъ	7.52
1978	Shenandoah, Pa. М. Р. Н. С.	10.20
1979	Troy, N. Y. Бр. св. О. Николая	27.13
1980	Ansonia, Conn. Бр. св. П. и П.	42.35
1981	Yonkers, N. Y. М. Р. Н. С.	65.85
1982	New York, N. Y. Бр. св. Волод.	23.79
1983	Northampton, Pa. Бр. Усп. Пр. Богор.	113.90
	Разомъ приходъ за Юлій б. р.	3,483.18
	Готôвка зъ кôнцемъ Юнія б. р.	17,045.65
	Разомъ доходъ	20,528.83

Розходъ за Юлій:

Посмертне по бл. п. А. Зволѣньскій Галичина	600.00
„ „ „ „ М. Фединякъ Mt. Carmel, Pa.	300.00
„ „ „ „ М. Фѣшовецъ Syracuse, N. Y.	600.00
„ „ „ „ Иль. Ковальчикъ McAdoo, Pa.	300.00
„ „ „ „ Т. Белюхъ Elizabeth, N. J.	21.00
„ „ „ „ М. Адамчакъ New York, N. Y.	18.00
„ „ „ „ Хованецъ Passaic, N. J.	15.00
„ „ „ „ М. Осифчакъ Northampton, Pa.	15.00
Запомога послѣдна часть А. Борисъ Mayfield, Pa.	300.00
„ В. Криницкій Olyphant, Pa.	100.00
„ В. Желемъ Trauger, Pa.	200.00
„ И. Тарбай Elmira, N. Y.	100.00
Органови Союза за юлій	459.80
Платня Голов. Урядникôвъ за юлій б. р.	105.00
Сейфъ для Р. Н. Союза и бюро для секрет.	234.88
За друки и книжки для Р. Н. Союза	61.26
Бонды Голов. Удядникôвъ	24.00
Асекурація фанъ (прапорôвъ) Р. Н. Союза	4.50
Почтові выдатки Голов. предсѣдателя за юній	2.36
„ „ „ касиєра за юній	4.22
„ „ „ секретара за юлій	14.07
Разомъ розходъ за юлій	3,479.09

Зоставлене:

Разомъ доходъ выносить	20,528.83
Розходъ за мѣсяць юлій	3,479.09
Готовка зъ кôнцемъ юлія б. р.	17,049.74
Пожички	1,369.90
Загальный станъ касы зъ кôнцемъ юлія б. р.	**$18,419.64**

А. Шаршонь, касієръ, **С. Ядловскій,** секретарь,
К. Кирчôвъ, предсѣдатель.

„Свобода“ роздасть зовсѣмъ безплатно 12 курсôвъ Мѣжнародныхъ Кореспонденційныхъ Шкôлъ, тымъ 12 дѣтямъ, дѣвчатамъ або хлопцямъ, котрі до дня 1-го Септембра 1904 зберуть найбôльшу суму грошей на Руский Народный Фондъ въ Америцѣ.

Всѣ зôбрані грошѣ пôдуть до касы Руского Народного Фонду въ Америцѣ. Грошѣ треба высилати зô спискомъ жертводателѣвъ и именемъ того хто ихъ посилае не до „Свободы“ а просто на адресу Narodnyj Fond, Box 108, Jersey City, N. J., а на чекахъ та моніордерахъ выписовати имя John Glowa, treasurer.

„SVOBODA“
(LIBERTY)

The Ruthenian (Little Russian) Weekly published every Thursday at 209–211 Linden Str., Scranton, Pa.

JNO. J. ARDAN, Publisher and Editor.

Terms: Two dollars a year.

Established 1893

Advertising rates furnished on application.

Entered as second-class matter July 16. 1903 at the post office at Scranton, Pa. under the Act of Congress of March 3, 1879.

„Свобода“

часопись для руского народа въ Америцѣ и органъ „Р. Н. Союза“, выходить що тыждня въ Четверъ и коштує:

Въ Америцѣ на рôкъ $2.00
До старого краю на рôкъ $2.00
Въ Америцѣ на пôвъ року $1.00
До старого краю на пôвъ року... $1.00

Оплачувати ґазету треба все-гда зъ горы (напередъ).

Грошѣ треба посылати въ реджістрованôмъ листѣ, або черезъ експресовый, або почтовый money order (мони ордеръ). Money order, то є карточку, котру дôстанете вôдъ почтара або аґента на експресовôмъ офисѣ, пôшлѣть намъ, бо безъ того мы не годни грошей дôстати.

Адресъ:
„SVOBODA“
Box 353,
SCRANTON, PA.

Новый телефонъ Нумеръ 787

Безъименныхъ дописей не принимаємо.

Хто хоче, щобы єго адресъ змѣнити мусить подати намъ, кромѣ нового, также свôй старый адресъ.

Замѣтки.

Въ царославнôй парафіи въ Мейфілдъ, де є священикомъ спроваджений зъ краю о. Обушкевичомъ, о. Ольшевскій — сварнѣ на порядку дневнôмъ. Царославного попа выкидають а вôнъ не хоче вступитись. Чомужь ихъ бискупъ не зробить порядку? Тажь царославнй всегда кричать: „Уніяты, переходѣть на царославіє а буде у васъ спокôй и порядокъ!“

Въ царославнôмъ Обществѣ послѣдный розметъ выносить **доляра и 25 центôвъ!**

Москвофільске Общество буде мати конвенцію на другій мѣсяць въ Ст. Луісъ. Правда, то не нашъ бизнесъ, де Общество буде мати конвенцію, але зваживши що бôльша часть членôвъ Общества жие въ схôдныхъ стейтахъ, оно смѣшно и не справедливо выглядае робити конвенцію такъ далеко. Въ Обществѣ, о скôлько намъ звѣстно, кожде братство платить своихъ делеґатôвъ, значить, що на конвенцію тôлько бôльшй братства будуть могли своихъ делеґатôвъ выслати а менчй нѣ. Значить дальше, що те що врадять делеґаты кôлькохъ бôльшихъ братствъ всѣ будуть мусѣли слухати а менчй братства не будуть мати жадного голосу. Чути также, що Общество хоче пôдвысшити мѣсячну вкладку, та що за грошѣ Общества мають на конвенцію спровадити якійсь хоръ и театръ. Не знаемо чи се правда, але если бы такъ справдѣ було, то питане, що скажуть на тое члены Общества? Чи члены Общества складають що мѣсяця грошѣ на се, щобы **паради робити**, чи на тое щобы **запомагати вдовы и сироты?**

Руска Бурса мусить бути, безъ взгляду на се що говорять москвофілы або царославнй. Рускій народъ въ Америцѣ хоче свѣтла а не темноты. Обовязкомъ кождого Русина є пôдперти се святе дѣло.

Смѣшно! Предсѣдатель царославного Общества взывае людей, щобы складали жертвы на Ал. И. Чичилу, котрый дуже заслуживъ ся для царославія, щобы вôнъ мôгъ поѣхати до Росіи и вывчити ся на попа. Смѣшно, кажемо, бо въ тôмъ самôмъ числѣ „Свѣта“ оголошено, що на „Россійскій Красный Крестъ“ зôбрано $1025.23. Чижь не лѣпше бы зъ тыхъ $1025.23 вôддати часть на науку п. Чичилы, якъ посилати ихъ Богъ знае куды? Російскимъ жовнѣрамъ тихъ $1025.23 не поможуть, впрочѣмъ урядъ россійскій стараесь о нихъ, а п. Чичилѣ дуже помогли бы. А если и зъ тихъ грошей не хочуть „заслуженому“ п. Чичилѣ дати на науку, то чому не дадуть ему зъ тихъ стокôлькадесять тысячь долярôвъ, якй Синодъ дае рôкъ-рôчно на російску місію въ Америцѣ? Ба, бо тогды не мали бы за що ѣздити собѣ бискупы, протоереѣ и батюшки зъ Америки до Росіи и назадъ зъ Росіи до Америки. А се-жь для ихъ здоровля и розривки доконче потрѣбне. А що тамъ якійсь „краянъ“, хочьбы и „заслуженый“ хоче на попа учатись, — що се ихъ обходить? Нехай зложать ся на него краяны!

„З житя Русинів в Америці

спомини з років 1889—1892.

Написав
о. Константин Андрухович.
Коломия, 1904.“

Ажь по 12 лѣтахъ вважае за потрѣбне боронитись О. К. Андрухович.— Тай ту свою личну оборону схотѣвъ назвати „З житя Русинів в Америці“. — Слибъ не та назва напечатана зверха того пашквѣлю, слибъ не деякй другй рѣчи о котрыхъ згадуе о. Андрухович, мыбъ надъ тою его власною обороною, надъ тымъ поганымъ пашквѣльомъ, котрого годѣ безъ обрыдженя дочитати до кôнця, перейшли до порядку дневного, якъ переходили до порядку надъ подôбными брошурами, якъ „Попики-радикалы“ и др.

Правда, що поганѣйшихъ часôвъ - якъ роки 1889 — 1892, американска Русь не мала и можь певно сказати, що такои погани вже бôльше на дôжде ся. Але щобь обективно осудити причины тыхъ подѣй — самй подѣѣ и ихъ наслѣдки — щобы вѣрно осудити тодѣшнй вôдносины и кинути каменемъ на особы, котрй въ тыхъ часахъ брали участь безпосередну въ тôмъ житю — на се треба безсторонного чоловѣка, тямучого критика, а передъ всѣмъ чоловѣка, котрый дивить ся не на людей, але на всѣ чинники, якй складають ся на жите въ певнôй добѣ — особливо жь на жите въ першôй добѣ нашои еміґраційнои орґанізаціи. До такого осуду найменче спосôбный о. Андрухович бо вôнъ у тыхъ всѣхъ подѣяхъ и грае першу скрипку и пише въ злости — якъ ображеный кумъ. Нѣмъ ще америк. Русь дочекаесь безсторонного высвѣтленя тыхъ сумныхъ шенандорскихъ подѣй — мы хочемо коротко занятись тою брошурою и деякй факты освѣтлити.

О. Андрухович говорить про жите Русинôвъ въ Америцѣ въ рокахъ вôдъ 1889 — 1892. — Та звôдки вôнъ знае про те жите? Каже на ст. 11. що мавъ добрй вѣсти вôдъ т. з. „святого Петра“, фанатика религійного и вôдъ одного Москаля злодѣя, котрого О. Андр. добре стерѣгъ ся. Св. Петро росказовавъ ему дуже занимаючй рѣчи — а Москаль бувъ першій, що росказавъ ему про Росіянъ и про Украинцѣвъ коло Санъ Франциско та про о. Гончаренка.

Ну — если хто въ тыхъ рокахъ черпавъ вѣдомости лишь зъ такихъ достовѣрныхъ жерелъ и нинѣ хоче такими вѣдомостями кормити галицку руску публику и мае претенсіи такй ревеляціи называти „З житя Русинів в Америці“ — то хиба той, що пише є зовсѣмъ наивный чоловѣкъ, або тыхъ, котрй мають такй мудрощѣ читати вважае крайными дурнями. Чоловѣкъ интеліґентный, припустѣмъ, о. Андрухович, цѣлыхъ чотыры роки ѣздить по Америцѣ — нôчь єго проганяє зъ дому — ночію вертає, якъ самъ говорить, бачить людей — ихъ жите-буте, ихъ сповѣдае — потребуе ажь фанатика религійного, котрый по нинѣ живе собѣ спокôйно коло церкви въ Shamokin и крôмъ кôлькохъ маленькихъ мѣсцевостей въ Пенсилвеніи нѣчого бôльше не видѣвъ, щобъ его поинформовавъ про подѣѣ житя нашихъ тогочасныхъ поселенцѣвъ. Вôдъ злодѣя Москаля довѣдуесь О. Андрухович те, що вже и въ Галичинѣ мусѣвъ знати. Та чи-жь и вôдъ того москаля довѣдавъ ся, що Гончаренко прибувъ въ 1862 р. до Америки и выдававъ „Свободу“. Цѣкавый бувъ той злодѣй, що навѣть такй даты памятавъ якъ 1860, коли Украинцѣ приѣхали до Америки и коли Гончаренко тамъ осѣвъ. Розумѣе ся тй Андруховича даты суть хибнй. Отже то суть жерела, зъ котрыхъ черпае свои тарабарщины о. Андрух. и кормить ними галицку суспôльность.

Зъ свого власного досвѣду не богато подае даныхъ. Найважнѣйшй, то той ракъ великій, котрого о. А. таскавъ ажь пôдъ пахою до готелю въ Jersey City — а щурѣ ему его з-ѣли въ ночи, тй комарѣ, що моцно кусають коло Нюарку и другй нѣсенѣтницѣ, про котрй згадовати не стоить. А вжежь вершкомъ знаня житя американського у о. Андруховича то той Янко Роспрувачь (Jack the Ripper), котрый мавъ бути за его часôвъ головною причиною моральнсти не тôлько нашихъ рускихъ дѣвчать, що жили въ Ню-Йорку, але навѣть и на Американки вѣсти про него „дѣлали вельми уморальняючо“.

Та годѣ про се — встыдно переповѣдати того всего, що набалакавъ чоловѣкъ, що цѣлыхъ 4 роки пересидѣвъ въ Америцѣ. Мы мусимъ занятись довше головными подѣями, котрй спонукали посередно написане брошуры — а се подѣями Шенандорскими. Кажемо, що тй подѣѣ були посередною причиною написаня тои непотрѣбнои брошуры, бо безпосерднй причины були иншй — а якй, мы при кôнци скажено.

Описуючи скандалы въ Shenandoah, выноватить о. Андрухович всѣхъ и вся лише себе самого нѣ. Але въ „Переднôмъ Словѣ“ заповѣдае цитатомъ св. Павла, що „если скажемо, що грѣха не маемо, то ошукуемо себе и правды нема въ насъ.“ А въ цѣлôмъ тôмъ оскарженю всѣ провинили. ОО. Волянскій, Обушкевичь, Грушка, пп. Сѣменовичь, Яновичь, Копровскій и другй, лише не о. Андрухович. Провинили и Белей „(Дѣло“ и Павликъ (Народ), провинивъ бувъ и кардиналъ Сембратовичь, за котрого душу теперь о. Андрух. молить Бога и жалуе, що въ злости писавъ до него поганй листы, всѣ провинили - тôлько не вôнъ.

Про тй поганй подѣѣ, якй счинили ся въ Shenandoah, и про котрй е вже много друкованыхъ и еще не друкованыхъ вѣрныхъ матеріялôвъ — не можь говорити послугуючись жиючими особами. Розбираючи тй справы можь выкликати немилу полеміку тай неможбы судити справы строго обективно, однакъ при нинѣшнôй нагодѣ треба и то конечно треба замарковати, що и о. Андрухович не бувъ безъ вины. Чи бôльше вôнъ бувъ виноватый якъ другй, чи менше — прояснить ся тогды, коли буде на се часъ. Одначе тй люде, котрй вôдъ 1892 ажь до нынѣ писали про тй справы — (крôмъ москвофілôвъ) не поганили анѣ о. Андруховича, якъ вôнъ се робить въ своѣй брошурѣ, обкидаючи болотомъ о. Волянского, Сѣменовича, Грушку и другихъ; а навѣть, хотьбы о. Обушкевичь дуже богато злого ему зробивъ, то не повиненъ вôнъ бувъ въ тôй брошурѣ печатати листу (не знати чи за дозволомъ Салея) безъ пôдпису. А навѣть, хочь бы такій листъ и бувъ, то Украинець шануючи свою честь не смѣе йти дорогою голоты кацапскои. А вжежь нѣякій чоловѣкъ на свѣтѣ не смѣе даровати о. Андр. згôрдныхъ слôвъ про покôйну п. Волянську, особу непричасну до его баламутъ.

Каже о. Андрухович, що мае заслугу, бо выдавъ 42 чч. „Руского Слова“ и всего на всего встыдае ся лишь за одно число, котре не вôнъ редаґовавъ, лишь якійсь его знакомый. Бувъ се часъ маевый, каже вôнъ, писали польскй ґазеты за конституцію 3. мая... Передъ нами лежать тй 42 числа „Р. Слова“. Не тôлько за те одно число, але за ти всѣ числа — повиненъ о. Андр. соромити ся, а не звалювати неповинно вину на того „когось“. „Р. Слово“, якъ мы вже кôлька разôвъ въ „Свободѣ“ споминали, була ґазетка для обороны личныхъ интересôвъ о. Андруховича, бувъ се пашквіль писаный въ злости и ненависти, подôбно якъ отся его найновѣйша брошура.

Споминае о. Андрухович на стор. 64, що заходами и пôдмогою угро-рускихъ священикôвъ выдававъ о. Грушка „Новый Свѣтъ“.

Знаемо, що тои газетки выйшло лишь одно число — але чи заходами угро-рускихъ священикôвъ то треба сумнѣвати ся, бо тй нѣколи не рвали ся до выданя часописей. Однакъ на тôмъ мѣсци треба спростовати злобне и нечесне твердженє о. Андруховича, немовбы всѣ угро-рускй священики въ Америцѣ були лишь пасожитами и мадяронами. Але треба конечно и голосно заявити, що мѣжь угро-рускими священиками въ Америцѣ суть честнй, щирй люде а Русины вони такй, якими ихъ выховали въ ихъ нещасливôй батьківщинѣ.

И про церковнй вôдносины говорить О. Андрухович. Споминае за тй зборы тодѣшныхъ священикôвъ и не може не обôйти ся, щобъ и ту не кинути каломъ. Споминае, що були зборы въ Yonkers 1891 и стала ся там бридка подѣя, коли паны превелебнй выйшли були на городъ переходити ся. Тымчасомъ се не правда, що тй зборы 1891. священикôвъ були въ Йонкерсъ — а паны превелебнй якбы були навѣть тогды въ Йонкерсъ то не могли ходити до городу — бо тамъ анѣ коло церкви, анѣ близько такого городу нема, а про той гидкій выпадокъ говорити — то хиба може божевôльный.

Про правдивôсть тверджень въ тôй брошурѣ свѣдчить ще оденъ знаменный фактъ. О. Андруховичови не сподобало ся се, що писано було про подѣи въ Shenandoah въ календарѣ зъ року 1897 (не 1896 якъ каже О. Ан., бо въ тôмъ роцѣ не выйшовъ жаденъ календарь рускій въ Америцѣ) тай вôнъ хоть добре знае, що сей календарь редаґовали Украинцѣ — видить тамъ и портретъ Шевченка и Франка, ему хоче ся приписати се выдавництво О. Обушкевичови, при помочи О. Дмитрова. Се здаесь также писано злôстно и злобно — а що злобно то певно, бо ажь въ трохъ мѣсцяхъ тои свои славнои брошуры споминае, що календарь выдали въ купѣ ОО. Обушкевичь и Дмитрôвъ. Незнати въ якôй цѣли и зъ якои причины хоче О. Андрух. кидати болотомъ на мене незнакомого чоловѣка и представляти мене свѣдомо ложно въ очахъ людей, неначебъ я разомъ зъ кацапами робивъ въ Америцѣ народну роботу, не розумѣю. А що О. Андрух. свѣдомо говорить ложь — на се доказы, що вôнъ той „календарь“ видѣвъ, бо цитуе зъ него не тôлько цѣлй періоды, але и стороны тай и деякй другй рѣчи знае зъ найновѣйшихъ подѣй на Амер. Руси.

Про такй бесѣды О. Андрух. якъ політика американьска, якъ про горожанство стейтове и союзне, про партіи політичнй, немовбы демократы репрезентовали інтересы рôльництва — про іміґрацію — про тыхъ Индіянôвъ и Янкесôвъ и пытане, котрй бôльше шкодять Русинамъ — шкода и згадувати. Се такй нѣсенѣтницѣ, котрыхъ бы и св. Петро зъ Шамокіна встыдавъ ся, якъ бы прочитавъ.

Єще одна рѣчь при кôнци.

О. Андрухович написавъ сей пашквѣль на свою власну оборону — хлѣба ради. Та въ тôмъ пашквѣлю надуживае доброты другихъ людей, а именно друкуе заяву „Рады Дух.“ и за ту заяву ховае ся, выкорыстовуючи въ той способъ щирôсть и добру волю людей. Та якъ бы о. Андрух. вдоволивъ ся лишь тою заявою, та якъ бы о. Андр. не бувъ нѣколи въ справахъ шенандорскихъ не обзывавъ ся, бувъ бы стоявъ въ опѣніи людей далеко-далеко высше, якъ се теперь зробивъ друкуючи такій пашквѣль, котрый смѣло може конкуровати зъ пашквѣлями Борухôвъ и Гладикôвъ.

Несторъ Дмитрôвъ.

— О. СИЛЬВЕСТЕРЪ Кизима, б. игуменъ Василиянського монастиря и настоятель місіи въ Прудентополісъ въ Паранѣ, выѣхавъ, якъ доносить »Діло« въ першихъ дняхъ серпня зо Львова до Сполученихъ державъ пôвнôчнои Америки, де обôйме одну зъ рускихъ парохій въ Пенсильвеніи. О. Кизима буде пôдлягати безпосередно юрисдикціи львôвского митрополита.

ЄСЛИ на якôмъ плейзѣвас є 10 до 15 Русинôвъ а хотѣли бы сте приступити до Союза, то заложѣть собѣ маленьке братство и напишѣть про се головному предсѣдателеви Konst. Kyrczow, 140 Essex Str., Jersey City, N. J. а вôнъ вамъ дасть близшй поясненя и пришле потрѣбнй рѣчи.

Що чувати въ свѣтѣ.

ҐЕНЕРАЛЪ Трота начальный командантъ нѣмецкого вôйска въ полудневôй Африцѣ, телеґрафуе, що дня 2. серпня напало 150 Гереровъ на одну компанію нѣмецкого вôйска и хотѣли знищити зелѣзницю. Гереры зôстали побитй, причôмъ стратили 50 люда въ убитыхъ. Зъ нѣмецкого вôйска тôлько трохъ зôстало зраненыхъ.

БАНДА арменськихъ революцiонерôвъ напала на вôддѣлъ турецкого вôйска и побила його. Коли Туркамъ прибула помôчь, Арменцѣ поутѣкали и по дорозѣ запалили три турецкй села. — Друга банда Арменцѣвъ, зложена зъ 50 людей напала на село Моссумъ въ Єрцерскôмъ вiляетѣ, зôстали однакъ черезъ Турковъ побитй и хотѣли утечи за росiйску границю. Але вôйско турецке ихъ здогонило, многй зъ нихъ зôстали забитй або полоненй. Тôлько чотырохъ Арменцѣвъ высмикнуло ся зъ рукъ Турковъ.

ФРАНЦУСЬКІЙ епископъ Надецъ зъ Дiонъ, котрого завôзвавъ папа до Риму пôдъ загрозою утраты епископскои власти, налякавъ ся щобы не наразити ся Римови и выбравъ ся въ дорогу до Ватикану до папы. Другй Францускй епископы, котрыхъ також завôзвавъ папа пôдъ тою самою загрозою, не послухали його розказу и лишили ся дома, надѣючи ся помочи и опѣки вôдъ Францускього правительства.

БАТЬКА Евгена Шавмана, котрый вбивъ ґенерала Бобрiкова ґубернатора Фiнляндiи, привела ескорта жандармôвъ до Петербурга. — Професоръ Ґумерусъ зъ Фiнляндського унiверситету, зôставъ прогнаный зъ Росiи. Є се вже четвертый зъ ряду професоръ того унiверситету, котрого по забитю Бобрiкова прогнано зъ Росiи.

РОСІЙСЬКЙ и нѣмецькй часописи остерѣгають росiйське правительство передъ повстанемъ Поляковъ. Ґазеты тй подають, що мѣжь народомъ крутять ся тайнй емiсарѣ, котрй майже явно заохочують до повстаня проти Росiи и вôдбудованя вôтчины, користаючи зъ прикрого положеня правительства. Кожде поражене Росiянъ на Сходѣ, скрѣпляе аґiтацiю. Всѣ Поляки суть тои гадки, що наставъ теперь вôдповѣдный часъ, щобы пômстити свои кривды на вôдвѣчнôмъ ворогу Москалю.

КНЯГИНЯ Оболенська, жѣнка нового ґубернатора Фiнляндiи, одержала много листôвъ зъ погрозами, що мужь еи заразъ въ першôмъ тыждни свого приѣзду до Фiнляндiи зôстане замордованый. Князь Оболеньскiй находить ся теперь на двомѣсячнôмъ урльопѣ.

РОСІЙСЬКА полiцiя не мае еще точныхъ вѣдомостей що до минувшины убiйцѣ Плевого. Єго товаришъ, котрого арештовано въ хвилѣ, коли высѣдавъ зъ човна, е жидомъ и называе ся Сѣкорскiй.

НА островѣ Гайтi тамошнй жителѣ переслѣдують страшенно Сирийцѣвъ. Зъ мѣста Архаресъ товпа выгнала 100 родинъ Сирийцѣвъ, зрабувавши впередъ ихъ склепы и мешканя. Въ уличныхъ борбахъ бере також и вôйско участь. Въ многихъ мѣсцевостяхъ загроженй суть також и чужинцѣ. Американськiй консуль зажадавъ рѣшучо вôдъ тамошного правительства обороны чужинцѣвъ и въ сей способъ забеспечивъ ихъ житя и маетокъ.

Вôйна на далекôмъ Сходѣ.

НАБЛИЖАЄ ся вже хвиля, въ котрôй пôдъ напоромъ японськихъ вôйскъ упаде Портъ Артура. Се було до предвидженя вже зъ початку вôйны и декотрй росiйскй стратеґiки выготовили були навѣть плянъ, пôсля котрого военна акцiя въ Манджурiи не стояла въ жаднôй звязи зъ занятемъ Порту Артура. Пляновы сему спротививъ ся Алексiевъ и переперъ свою гадку, щобы не вôддати Порту Артура за жадну цѣну. И такъ стало, а въ слѣдъ за тымъ пôшли погромы Росiянъ. Куропаткинъ вмѣсто сидѣти коло Мукдену, пôсля пляну Алексiева мусѣвъ йти на помôчь Портови Артура, але вôйска його зôстали въ дрôбнѣйшихъ борбахъ побитй и вôнъ цофае ся теперь и уступае передъ Японцями не оборонивши Порту Артура, анѣ не побивши ихъ. А тымъ часомъ Портъ Артура скружають Японцѣ що разъ тѣснѣйшимъ перстенемъ, занимають и обсаджують своими вôйсками и обляжничими арматами сусѣднй узгôря, вôдъ стороны моря напирае японська фльота и наближае ся часъ, коли Портъ Артура вôдтятый вôдъ цѣлого свѣта, мусить здати ся переважаючôй силѣ Японцѣвъ. Вже вôдъ довшого часу кружать поголоски, що Портъ Артура здавъ ся Японцямъ однакъ доси показались они передвчасными. Але певнымъ е, що фльота росiйска, котра боронила Порту Артура вôдъ моря, высмикнула ся зъ вôдтамъ, побачивши упадокъ сеи крѣпости. Се було дуже розумне, бо пощо тратити еще фльоту, коли упадокъ Порту е певный. Черезъ занятє Порту Артура, становище Японцѣвъ въ Манджурiи значно бы ся поправило, а для Куропаткина небулобы другого выходу, якъ лишь зволѣкати якъ найдовше, не принимати рѣшаючои битвы а ждати на свѣжй пôдмоги.

Зъ цѣлого дотеперѣшного перебѣгу вôйны слѣдно, що Росiяне занадто легковажили собѣ Японцѣвъ, думали що вже славою своеи могучости ихъ побѣдять, тымчасомъ на дѣлѣ показало ся якъ разъ противно. Не силою побѣджае ся ворога въ вôйнѣ, але запаломъ и єдностю; а въ росiйскимъ вôйску того нема, бо самй начальнй вожды Куропаткинъ и Алексiевъ жиють въ незгодѣ и хочь неразъ Куропаткинъ найлѣпшй мае пляны, вôдкидае ихъ Алексiевъ тому мабуть, що не вôдъ него выйшли.

Телеґрамы.

Петербургъ 2. Адмiралъ Скридловъ приславъ тутъ докладне справоздане, якй кораблѣ зъ военною контрабандою зôстали перешуканй и затопленй владивостоцкою ескардою. 20 липня затопили мы — телеґрафуе Скридловъ — малый корабель японьскiй а вôдтакъ задержалисьмо английскiй пароходъ „Камара", позаякъ не було на нѣмъ контрабанды, пустилисьмо его на волю. Опôсля задержалисьмо два англiйскй кораблѣ „Найтъ Командеръ" и „Арабiя". Командеръ не хотѣвъ пôддати ся намъ и задержавъ ся доперва по четвертôмъ выстрѣлѣ. Позаякъ найдено на нѣмъ военну контрабанду, мы забрали залогу до себе, а корабель затопилисьмо. Вôдтакъ затопили мы два японськй кораблѣ наладованй солею. Австралiйскiй пароходъ „Шiпавъ" зôставъ перешуканый и выпущеный на волю. 24. липня перешукали мы нѣмецкiй корабель „Теа" а позаякъ було на нѣмъ повно рыбы и иньшои поживы, призначенои для Японьцѣвъ мы его затопили.

Чiфу 3. Телеґрафують зъ вôдси, що справдѣ пôдъ Портомъ Артура черезъ кôлька днѣвъ ведено кровавй битвы. Всѣ шпиталѣ въ Портѣ Артура суть переповненй ранеными Росiянами. Дуже много приватныхъ домôвъ обернено въ шпиталѣ.

Ніочвангъ 4. Доходять тутъ вѣдомости, що вôйско росiйске пôдъ Портомъ Артура зôстало выперте Японцями ажь до послѣдноп лѣнiи оборонной. Японцѣ мають пôдъ Портомъ Артура 350 пушокъ.

Токiо 4. Цѣсарь японьскiй поручивъ своимъ ґенераламъ, щобы Портъ Артура старали ся здобути при якъ найменшôй стратѣ людей. Нехай радше облога сего порту протягне ся, якъ здобуте його мае коштувати много жертвъ въ людяхъ.

Ню-Чвангъ 4. Ґенералъ Курокi зъ 100.000 армiею зайшовъ армiю Куропаткина зъ заду, ґен. Оку зъ 50.000 армiею стоить вôдъ фронту, а ґен. Нодзу також зъ 50.000, напирае на лѣве крило Росiянъ. Велика битва выдае ся бути неминучою. Єслибы въ тôй битвѣ зôставъ ґен. Куропаткинъ побитый, мусѣвъ бы цофнути ся на заходъ, або цѣлкомъ пôддати ся.

Петербургъ 4. Доходять тутъ вѣсти, що на пôвнôчь вôдъ Гайченгъ ведуть ся завзятй борбы мѣжь ґен. Зазулѣчомъ, а ґен. Оку.

Берлинъ 5. Пôдъ Портомъ Артура въ вôддаленю 3½ миль вôдъ крѣпости находить ся 5 дивiзiй японьского вôйска; въ цѣлôй Манджурiи мають Японьцѣ 20 дивiзiй вôйска. Въ Токiо ожидають кождои хвилѣ здобутя Порту Артура, и пôдданя ся ґен. Куропаткина. Пôдъ Портомъ Артура мае бути около 100.000 японського вôйска. Пôсля китайськихъ донесень высѣло въ портѣ Ню-Чвангъ 5000 японськихъ жовнярôвъ.

Гайченгъ 5. Вôйска росiйськй мусѣли цофнути ся зъ вôдси, бо Японцѣ загрозили, що зô всходу обôйдуть ихъ зъ заду и вôдôтнуть вôдъ Лiао-Янґу. Головнй росiйскй силы збирають ся въ Лiао-Янґу. Вôйська японськй творять пôвколесо довге около 50 миль доокола росiйскихъ позицiй.

Петербургъ 5. Докладнй справозданя росiйскихъ ґенералôвъ зъ поля битвы доносять, що 30. и 31. липня и 1. серпня згинуло около 4000 росiйского вôйська. Страты Японцѣвъ мають бути менше бôльше такй самй,

Токiо 5. Росiйскй страты пôдъ Сiмушенгъ, выносять около 2000 людей. Японськiй вôддѣлъ санiтетôвъ похоронивъ 700 трупôвъ росiйского вôйська. Японцѣ здобули въ тôй битвѣ 6 пушокъ, 570 ґранатôвъ, и полонили трийцять жовнярôвъ.

Петербургъ 7. Ґен. Стесель, начальный командантъ залоги Порту Артура, телеґрафуе до царя, що 26, 27 и 28 липня вôдперли Росiяне японськй атаки и нанесли имъ великй шкоды. Тою побѣдою вôйсько дуже утѣшне. Пôдчасъ битвы помагала фльота, котра острѣлювала одно японське крило. Нашй страты за тыхъ три дни выносять забитыхъ 1500 людей а помѣжь ними 40 офiцирôвъ. Пôсля донесеня Китайцѣвъ, страты Японцѣвъ выносять округло 10.000 забитыхъ.

Чiфу 7. Доносять тутъ, що дня 5 серпня вôдъ стороны сушѣ вôдбула ся кровава битва пôдъ Портомъ Артура. Японцѣ зô стратою 10000 забитыхъ зôстали вôдпертй. Страты Росiянъ доходять до 1000. Ґенералъ Стесель особисто додоводивъ вôйскомъ.

Лiао-Янгъ 7. Японцѣ посувають ся на Мукденъ и е можливе, що задумують рôвночасно ударити на Лiао-Янгъ и на Мукденъ, а въ тôмъ выпадку певно вже прийде до рѣшаючои битвы.

Токiо 7. Змагане Куропаткина вôдкликати и стягнути свои вôйська зъ пôвострова Лiао-Тунгъ, выкликало середъ Японцѣвъ велике признане. Концентроване росiйского вôйська коло Гайченгъ вказувало на катастрофу. Загальна була гадка, що або пôдъ Тачекiао, або пôдъ Гайченгъ прийде до рѣшаючои битвы. Однакъ ґен. Куропаткинъ уникавъ битвы и цофнувъ ся въ задъ думаючи, що пôдъ Тачекiао протрѣпае скôру Японцямъ, и коли бы се йому удало ся, бувъ бы сконцентровавъ свои силы въ Лiао-Янґу и ударивъ на Курокого. Однакъ несподѣване поражене Росiянъ пôдъ Тачекiао и показане ся японськои такушанськои армiи на крилѣ, приневолило Куропаткина до здачѣ Инкова, Гайченґу и Ню-Чванґу безъ битвы. И теперь загально всѣ думають, що пôдъ Лiао Янґомъ прийде до остаточнои розправы. Армiя ґен. Оку посувае ся на пôвнôчь разомъ зъ армiею такушанською, а ґен. Курокi стоить готовый ударити кождои хвилѣ. Черезъ занятє Инкова, довôзъ живности и вôйська Японцямъ зôставъ дуже улегченый. Армiя ихъ може посувати ся на передъ, далеко свободнѣйше якъ попередно.

Токiо 7. Лѣкарѣ вôйськовй ґен. Курокi, оглядаючи трупôвъ японськихъ жовнярôвъ погибшихъ въ битвѣ, знайшли много зъ нихъ страшенно покалѣченыхъ. Кôлькохъ жовнярôвъ мало повôдтинанй головы, многимъ вôдрѣзано зъ головы волосе зô скôрою, пôдчасъ коли въ тѣлѣ еще кружила кровъ. Многихъ вже нежывыхъ попробивано баґнетами. Всьо то е доказомъ страшенного здичѣня росiйськихъ жовнярôвъ и выкликуе лишь погорду середъ Японцѣвъ.

Петербургъ 8. Цѣле мѣсто е занепокоене поголосками, що Портъ Артура занятый Японцями. Вѣсти тй надôйшли зъ Чiфу, що Портъ Артура занятый въ наслѣдокъ подвôйного атаку зô стороны сушѣ и моря. Пôдчасъ атаку мали стратити Японцѣ 3 военнй кораблѣ. Вѣсти тй не суть еще потвердженй.

Чiфу 8. Зъ вôдтамъ телеґрафують, що въ триднѣвнôй битвѣ пôдъ Портомъ Артура, брало 8 росiйськихъ кораблѣвъ участь. „Севастополь" и „Амуръ" суть въ направѣ.

Лондонъ 8. Кореспондентъ лондонськои часописи доносить зъ Шанґаю, що командантъ Порту Артура, ґен. Стесель вôдобравъ собѣ житє и що зъ тои причины панує въ крѣпости великiй переполохъ. Дальше доносить сей кореспондентъ, що въ Портѣ Артура находить ся 10.000 осôбъ раненыхъ и слабыхъ. Ґенералъ Ояма, начальный командантъ японського вôйська въ Манджурiи, удавъ ся на пôвнôчь и 20 серпня прибуде до Лiао-Янґу.

Лiао-Янгъ 8. Армiя росiйська, що стоить на пôвнôчь вôдъ Гайченгъ, зôстала нынѣ затакована Японцями. Много росiйськихъ раненыхъ прибуло тутъ. Розходить ся чутка, що ґен. Курокi мае замѣръ напасти на Мукденъ зъ пôвнôчного сходу. Намѣсникъ Алесiевъ и ґен. Куропаткинъ були вчера въ Лiао-Янґу.

Петербургъ 9. Въ вôйськовыхъ кругахъ говорять, що ґен. Леневичъ иде зъ вôйскомъ вôдъ Владивостока на помôчь Куропаткинови и ударить зъ заду на вôйсько Курокого.

Лiао Янгъ 9. Ґен. Куропаткинъ е приготованый не допустити Японцѣвъ до вôдтятя його вôйскъ вôдъ Лiао-Янґу. Вôйська японськй суть подѣленй на трй групы; Одна група стоить коло Сiмушенгъ, Гайченгъ и Ню-Чвангъ; друга коло Лiандiанзiанъ и Лiао-Янгъ а трета коло Сiксеянъ, Лiао-Янгъ и Мукденъ. Пôсля донесень Китайцѣвъ, Японцѣ мають зôйти ся коло Саймача, щобы напасти зъ боку на Лiао-Янгъ. Въ вôйську японськимъ е около 10000 Китайцѣвъ, японськихъ пôдданыхъ зъ острова Формозы. Суть они такъ подôбнй до Японцѣвъ, що годѣ ихъ розрôжнити.

Петербургъ 9. Кôлька осôбъ померло тутъ на холеру. Рядъ предпринявъ всякй можливй средства, щобы зараза тота не прибрала бôльшихъ розмѣрôвъ.

Петербургъ 11. Ґен. Куропаткинъ уникае зôткненя ся зъ головною силою японською и не заразъ мабуть прийде до рѣшаючои битвы, бо въ Манджурiи знову настали зливнй доiцѣ.

Чiфу 12. Головнй силы вôйська стягають Японьцѣ пôдъ Портомъ Артура, бо розходить ся чутка, що мiкадо выдавъ розказъ, за всяку цѣну въ якъ найкоротшôмъ часѣ здобути Портъ Артуръ.

Зъ портартурскои фльоты вернули до порту Артура сильно ушкодженй военнй кораблѣ: Севастополь, Пересветъ, Победа, Полтава, Ретвизанъ и кружлякъ Дiяна. Въ Кiаочау находить ся в. кор. Царевичъ и два противторпедовцѣ; въ Шанґаi кружлякъ Аскольдъ и оденъ противторпедовець; не знати де подѣвъ ся кружлякъ Палада; кружлякъ Новiкъ и оденъ противторпедовець поѣхали на полудне; полоненый противторпедовець въ Чiфу, коло Вейгайвей розбитй два противторпедовцѣ.

Зъ Владивостоцкои фльоты: Рукикъ затопленый, Ґромобой и Росiя утѣкли на пôвнôчь сильно ушкодженй.

Росiйська фльота зложена зъ 6 военныхъ кораблѣвъ, 4 кружлякôвъ и 8 торпедовцѣвъ выплинула 10 Авг. рано зъ порту Артура на вôтверте море. Єѣ стрѣтила фльота японська зложена зъ 4 кораблѣвъ военныхъ, 2 кружлякôвъ и 32 торпедовцѣвъ. Почалась страшна борба, що тревала ажь до вечера и закôнчилась розбитемъ фльоты росiйськои. Въ битвѣ згинуло много людей зъ однои и другои стороны мѣжь инчими також командантъ портартурскои фльоты Витгофтъ. Владивостоцка фльота дознавши ся про выпливъ портартурскои фльоты на вôтверте море, а не знаючи яка спôткала еѣ доля, пустилась на полудне, щобы получити ся зъ нею, але японськiй адмiралъ Камiмура зайшовъ еѣ дорогу и затопивъ корабель Рурикъ а два другй змусивъ до утечи.

СПРАВЫ „СОЮЗА".

Головный Урядъ „Р. Н. С." на роки 1904—1906.

Головный предсѣдатель { КОНСТ. КИРЧОВЪ, 140 Essex Str. Jersey City, N. J.

Головный секретарь { С. ЯДЛОВСКІЙ Box 76, Jersey City, N.J.

Головный касієръ { АЛЕК. ШАРШОНЬ, 524 Pine & Franklin St. Shamokin, Pa.

Ихъ заступники:

Мѣсто-предсѣдатель.........С. Митренко OLYPHANT, PA.

Заст. секретаря ....Йос. Кульчицкій BALTIMORE, M. D.

Заст. касієра ....А. Янковичъ MC ADOO, PA.

Радні:

А. Валевскій..............St. Louis, Mo.
А. Семаницкій..............Trauger, Pa.
Ник. Деибицкій......Mahanoy Plane, Pa.
К. Кобанъ..................Olyphant, Pa.
Ал. Сорока..................Plymouth, Pa.
Иванъ Парилякъ.........New York City.

Ихъ заступники:

Ив Сенько...................Jessup, Pa.
Ив. Посипанко............Mc Adoo, Pa.
Ник. Домбровскій............Eleanor, Pa.

Контрольна комісія:

О. А. Улицкій............Ansonia, Conn.
Мих. Турковскій ....McKees Rocks, Pa.
Ив. Воргачъ...............Mt. Carmel, Pa.

Головный орґанізаторъ:

о. Н. Пôдгорецкій, box 31, Jersey City, N.J.

За 70 центôвъ на мѣсяць Союзъ платить 600 доляровъ посмертного за мужа, а 300 доляровъ за жену и другі запомоги въ разѣ нещасныхъ выпадковъ.

Въ Союзѣ можете убеспечити ваші дѣти за таншій грошѣ якъ де инде а посмертне за нихъ достанете больше якъ деинде.

ОГОЛОШЕНЄ.

ВП. П. СЕКРЕТАРѢ СОЮЗА!

Прошу разъ на все собѣ запаматати, що грошѣ належачі до Р. Н. Союза выписуе ся на имя: Alex Sharshon, treas., Shamokin, Pa., а не на мое имя, тôлько тй моні ордеры и чеки выписанй на имя Alex Sharshon засылайте просто до мене а я самъ вôдошлю до касієра.

Пригадую § 9 статутôвъ „Союза", на пôдставѣ котрого члены приступаючй до „Союза" а маючй высше 40 лѣтъ маютъ до трохъ мѣсяцѣвъ по вступленю предложити менѣ метрику уродженя.

С. Ядловскій, гол. секретарь.

ПОСМЕРТНЙ ВѢСТИ.

СЕМЕНЪ ФУСЯКЪ, членъ Р. Н. Союза, вôд. 13 Troy, N. Y., померъ 26-го Юлія б. р. Покôйный походивъ зъ Ждынѣ, пов. Горлицѣ, Галичина. До Союза належавъ вôдъ 1903 р.

АННА ОСИФЧАКЪ, дитина лѣтъ 1, донька Михаила, членъ Р. Н. Союза вôд. 33 Northampton, Pa., померла 28-го Юлія б. р.

Вѣчная память!

Ч. 358. КВІТЪ $434.00

на чотыриста трийцять пять доляровъ, котрй пôдписанй отримали яко посмертну запомогу по ихъ сынѣ Сидорѣ Осюракъ зъ головнои касы Р. Н. Союза въ Америцѣ.

Прибышôвъ (Галич.), 27 Юлія, 1904.

Кость и Марія Осюракъ.
Микита Тимцѣвъ, свѣдокъ,
Андрѣй Пашкевичъ, вôйтъ.

Ч. 391. КВІТЪ. $100.00

на сто доляровъ, котрй низше пôдписаный отримавъ яко надзвычайну запомогу за утрату однои руки другу часть зъ головнои касы Р. Н. Союза въ Америцѣ.

Elmira, N. Y., July 30, 1904.

Иванъ Тарбай.
Свѣдки { Филипъ Руцкій, Дмитро Панила.
В. Юрчакъ, предсѣдатель,
Андрѣй Харчишинъ, секр.

ПОДЯКА.

Прибышôвъ, дня 27. Юлія, 1904.

Слава Исусу Христу!

Многоповажана Редакціє »Свободы« въ Скрентонъ, Па.!

Въ покорѣ пôдписанй завѣдомляємъ, що отримали мы посмертну запомогу по нашôмъ сынѣ Изидорѣ Осюракъ, суму 2.102 короны, словомъ два тысячѣ сто двѣ короны, за що складаємъ сердечну подяку Рускому Народному Союзови въ Америцѣ, за ласкаву память о бѣдныхъ родичахъ, котрй утратили любимого сына Изидора. Най Богъ Всемогучій благословить Рускій Народный Союзъ въ Америцѣ.

Константинъ и Марія Осюракъ.

Пôдписаный посвѣдчаю, що Константинъ и Марія Осюракъ отримали 2.102 короны. Я пôдписавъ рецепись на тотй грошѣ.

Микита Тимцѣвъ въ Карликовѣ.

Рухъ въ вôддѣлахъ Р. Н. С.

ПОВѢДОМЛЯЄМО

всѣхъ дооколичныхъ Русинôвъ, що братство св. Апост. Андрея Первозванного, вôддѣлъ 66 Р. Н. Союза въ Ню-Йорку (гора мѣста) вôдбуває свои мітинґи все въ недѣлю по першôмъ кождого мѣсяця въ гали п. Fialy, 1341 Ave A. о годинѣ шестôй вечеръ. Тожь кождый чесный Русинъ повиненъ прийти и вписати ся въ члены того братства. Платить ся 50 цт. мѣсячне, а за то побирає членъ 5 доляровъ тыжнево въ разѣ слабости, посмертне и иншй запомоги въ разѣ якого нещастя.

За Урядъ братства:
Пыртко Григорій, предс.,
Зятикъ Павло, секретарь,
Пейко Титусъ, касієръ. 304

РÔЧНЫЙ МІТИНҐЪ

бр. св. Петра и Павла въ Mt. Carmel, Pa., вôддѣлъ Р. Н. Союза ч. 5, вôдбуде ся 21. Августа 1904. Будуть ся читати рôчнй доходы и розходы и буде ся выбирати новый урядъ. Хто не прийде на мітинґъ заплатить 50 центôвъ кары.

Ив. Дзятко, секретарь.

ПОВѢДОМЛЯЄ СЯ

всѣхъ членôвъ нашого братства Пр. Дѣвы Маріи въ Кросъ Форкъ, Па., вôддѣлъ Союза 88, що рôчный мітинґъ вôдбуде ся дня 21. Августа, 1904, о годинѣ першôй пополудни. Буде прочитане справозданє касове зъ цѣлого року и буде выбôръ новыхъ урядникôвъ. Будуть до полагодженя и другй важнй справы, длятого кождый членъ має ся явити на мітинґу пôдъ карою одного доляра; а котрый бы зъ членôвъ явивъ ся въ пянôмъ станѣ и робивъ неспокôй — буде строго караный.

Сидоръ Мацко, предсѣдат.,
Стефанъ Кѣнь, секретарь.

— ХТО ще не звернувъ грошей за календарѣ на рôкъ 1904 нехай зробить се сейчасъ. Грошѣ треба слати до редакціи »Свободы« або впрость до касы Союза. Хто посилае грошѣ до касы Союза мусить рôвночасно повѣдомити про се редакцію »Свободы«.

Повѣдомляємо всѣхъ членôвъ братства св. О. Николая въ Питсбурґъ, Па.

мешкаючихъ поза Питсбурґомъ, щобы сейчасъ подали свою докладну адресу предсѣдателеви братства на адресу:

Mr. Theodore Good
709 Sarah str.
S. S. Pittsburg, Pa.

пôдъ карою 1 доляра.

Урядъ Братства.

Забавный дуже Баль

устроюваный Рускимъ Братствомъ Св. О. Николая Питсбурґъ, Па., въ понедѣлокъ дня 5. Септембра (Labor Day) вôдбуде ся въ Odd Fellow's гали на розѣ 18 и Сара улиць. Тамъ, де завсе.

Запрашаемо всѣхъ Русинôвъ зъ Питсбурґа и околицѣ.

Урядъ братскій:
Теодоръ Гутъ, предсѣд.,
Антоній Каня, касієръ,
Лешко Журавъ, секр.

Баль! Баль!

Братство Святого Петра и Павла въ Джесупъ, Па.

буде отримовати БАЛЬ въ гали Ивана Дзіяка въ Суботу дня 3-го Септембра, 1904, на дохôдъ братскій. Запрашаємо всѣхъ Братôвъ и Сестры мѣсцевыхъ и зъ околицѣ.

До братства на балю будемо принимати безъ вступного.

Цѣна тикету 25 цт., Сестры дармо. Початокъ о 9 годинѣ рано. Буде грати руска музыка дуже файно и буде дуже смачна закуска.

Урядъ Братскій:
Демко Хованець, предсѣд.,
Иванъ Ґроць, секретарь,
Йосифъ Савка, касієръ.

ЗАПРОШЕНЄ на посвяченє иконостаса.

Отсимъ маемо честь запросити нашихъ братôвъ Русинôвъ на посвячене нашого иконостасу, котре вôдбуде ся на Labor Day, дня 5-го Вересня.

По обѣдѣ тогожъ дня буде вôдбуватись пікнікъ въ парку »Hillside Park«.

Маемо повну надѣю, що особливо дооколичнй люде прибудуть до насъ на той день.

Комітетъ церкви св. Арх. Михаила Yonkers, N. Y.

— Хочете правовати ся, выставити кому новномочіє, купити або продати маетокъ, дôстати сплатокъ, сколектовати грошѣ вôдъ довжникôвъ або увôльнити ся вôдъ войсковои екзецирки, пишѣть до John-a Nemeth-a 457 Washington St. New York, N. Y. Вôнъ вамъ всьо зробить якъ найлѣпше и скоро.

Русине!

Сли хочешь бути сталымъ передплатникомъ мѣсячныхъ книжочокъ „Слово" то вытни сю карточку, вложи еи до коверты зъ моніордеромъ на $1.50 и зашли до:

Rev. Paul Tymkievich,
45 Oak St. Yonkers, N. Y.

Посылаю $1·50 яко пренумерату на просвѣтні книжочки „Слово".

Имя и прозвище: ....

Докладный адресъ: ....

Преважне дѣло!

Перша Руска Бурса отвирае ся!

Въ имя Боже отвираемо въ Ню-Йорку зъ днемъ 15. септембра (вересня) 1904 р. Руску Бурсу св. О. Николая!

До сеи Бурсы буде ся пріймати рускихъ хлопцѣвъ въ вѣцѣ 10 лѣтъ и высше, щобы выховували ся на людей науки и працѣ; а притôмъ на щирыхъ патріотôвъ рускихъ.

Кожда дитина за невеликою оплатою дôстане въ тôй Бурсѣ помешканє, харчь, потрѣбну услугу, а що найважнѣйше, старанный правдиво вôтцѣвскій наглядъ и проводъ, та помôчь въ науцѣ. Дѣти будуть ходити на науку до публичныхъ школъ американьскихъ.

Въ дома въ вôльныхъ годинахъ будуть учити ся: религіи, св. письма, руского читаня и писаня, спѣву церковного и музыки, рускои исторіи и ґеоґрафіи та письменьства (літературы).

Для розрывки будуть мати вправы ґімнастичнй, и рôжнй домашнй забавы.

Головный Народный Комітетъ (Народный Фондъ) постаравъ ся вôдразу о вôдповѣдного настоятеля для Бурсы! Буде нимъ священикъ Павло Тимкевичъ, чоловѣкъ знаный зъ лагôдного а притôмъ енерґічного успособленя, зъ любови до науки и до свого народу!

Конкурсъ.

Хлопець, маючій найменше 10 лѣтъ або бôльше, може бути принятый до Бурсы:

1) если его отець, мати або опѣкунъ зашле подане (просьбу) въ цѣли принятя и декларацію скôлько обовязуе ся платити що мѣсяця зъ горы за дитину! Оплата вôдъ однои дитины буде выносити мѣсячно $12 вôдъ заможнѣйшихъ, а вôдъ незаможныхъ $10 мѣсячно; сироты будуть принятй даромъ, о скôлько позволять на се фонды;

2) мае ся заслати свѣдоцтво школьне зъ послѣдного курсу зô школы анґлійскои до якои дитина ходила;

3) свѣдоцтво школьне зъ рускои школы (пôдписане священикомъ и учителемъ), а где нема рускои школы, то чи умѣе по руски читати и писати;

4) подати точно вѣкъ дитины, а взглядно свѣдоцтво уродженя и крещеня;

5) свѣдоцтво лѣкарске, що дитина есть здорова.

Дитина принята до Бурсы буде обовязана:

1) при вступѣ зложити $2.00 за зъужите инвентаря и на бібліотеку;

2) привезти зъ собою 4 пар бѣлизны, 12 хусточокъ, 4 паръ скарпетокъ, 2 убраня (одно на будный день а друге святочне) и 2 пары черевикôвъ.

Подання о приняте до Бурсы належить слати найдальше до 20 августа н. ст. 1904. р. до: Rev. Paul Tymkievich, 45 Oak Street, Yonkers, N. Y. Пôзнѣйшихъ подань не буде ся увзглядняти!

Покликъ

до всѣхъ родичѣвъ, Всч. Отцѣвъ Духовныхъ, до всѣхъ братствъ, орґанізацій, товариствъ и парафій.

Дѣти — се найдорожшій скарбъ! Вôдъ дальшого выхованя дѣтей залежить цѣла будучнôсть не тôлько родичѣвъ, але й цѣлого нашого народу! Не паперы ситизеньскй, але наука зрôвнае нашй дѣти зъ американьскими — а тымсамымъ и нарôдъ рускій!

Тому збирайте жертвы на Руску Бурсу при каждôй нагодѣ пôдчасъ всякихъ забавъ, якъ: весѣль, гостинъ, хрестинъ, мітинґôвъ а чеки (моніордеры) выписуйте на имя: John Glowa, N. F., Excelsior, Pa. та въ листѣ засилайте пôдъ адресою: Narodnyj Fond, P. O. Box 108, Jersey City, N. J.

Отворене Бурсы а ще до того въ Ню Йорку вымагае великого вкладу грошей. Конечнй выдатки покрые Народный Фондъ, але богато ще не достае!

Щобы отворити Бурсу, потрѣбно найменше 20 дѣтей! Тожь зъ Богомъ смѣло впередъ!

Вôдъ Головного Народного Комітету въ Америцѣ:

Н. Стефановичъ, предсѣдатель, Pittsburg, Pa.
Ив. Ґлова, касієръ, Excelsior, Pa.
Н. Пôдгорецкій, секретарь, Jersey City, N. J.
Н. Струтиньскій, Olyphant, Pa.
Гавр. Дзядикъ, Derby, Conn.
Ал. Улицкій, Ansonia, Conn.
Алекс. Трембачъ, Yonkers, N.Y.

ЗАВѢДОМЛЕНЄ.

Даєсь до вѣдомости всѣмъ Русинамъ въ Бофало и па околици, що Ив. Бурштинъ посилає грошѣ до краю черезъ Р. Н. Дôмъ дуже скоро и беспечно, танше, лѣпше и акуратнѣйше якъ хто другій. Голоситись треба до єго помешканя вечеромъ вôдъ годины 7-ои до 11-ои. Єго адреса и офисъ: 103 Peter St., першій поверхъ, Black Rock. 304

КАЛЕНДАРЬ.

Серпень.

18	Ч.	Євсигній
19	П.	Преображеніє Гдне
20	С.	Стефанъ царь Угорскій
21	Н.	Ємиліанъ
22	П.	† Маттій Ап.
23	В	Лаврентій
24	С.	Євпла Архидіаконъ

НОВИНКИ.

— РЕДАКЦІЯ „СЛОВА" просить усѣхъ Русинôвъ написати допись пôдъ заголовкомъ: Якъ нашй люде святкують недѣлю?

Трехъ дописувателѣвъ, котрй опишуть найкрасше, дôстануть красну надгороду, кождый пôсля вартости дописи. Дописи належить посылати на адресу: Rev. Paul Tymkievich, 45 Oak Str., Yonkers, N. Y.

— ВЪ ОДНÔМЪ болгарскôмъ селѣ, православный пôпъ Ангелъ Ґунка выпивши забогато вина, ледви притомный, купивъ до дому рыбу. Коли прийшовъ до дому и подавъ зварити рыбу, сынъ его найстаршій, вже женатый, завважавъ, що рыба вже смердить а до того ще дуже дорого коштуе. Розлюченый пôпъ, не знаючи що робить, вхопивъ за стрѣльбу зô стѣны, и заки сынъ могъ утѣчи, влучнымъ выстрѣломъ положивъ його трупомъ. Коли вытверезивъ ся, жалувавъ сього дѣла, але вже по часѣ, бо жите вже не вернути сынови и передъ судомъ треба вôдповѣдати.

— ВЪ ЛИПСКУ въ Нѣмеччинѣ одному робôтникови желѣзничому здусили руку два возы такъ сильно, що треба було вôдтинати палець вказуючій. Бѣдный робôтникъ безъ того пальця бувъ бы стративъ певно половину зарôбку. Добрый лѣкарь, щобы запобѣчи нещастю робôтника, взявъ ся на такій способъ. Вôдтявъ кавальчикъ на довготу пальця зъ пятого ребра и притвердивъ се въ мѣсци де вôдрѣзавъ палець. По якôмсь часѣ ребро до руки приросло и вповнѣ заступило робôтникови утраченый палець.

— ЗЪ Угорщины утѣкъ мабуть до Сполучен. Державъ офіцирь вôдъ гузарôвъ, сфальшувавши тамъ векслѣвъ на бôльше, якъ пôвъ міліона коронъ. Офіцирь сей мавъ бути дуже здôбный чоловѣкъ, але при тôмъ вôддававъ ся пристрастно газардовнымъ грамъ и програвавъ великй сумы грошей. Правительство угорске выслало за нимъ по цѣлôмъ свѣтѣ гончй листы.

— ЕМІҐРАЦІЯ черезъ Гамбурґъ зменшае ся. Въ тôмъ роцѣ вôдъ 1. сѣчня до 30 червня выплило зъ Гамбурґа 69,353 осôбъ. Минувшого року въ тôмъ самôмъ часѣ выплило 86,480 еміґрантôвъ. Найбôльше осôбъ ѣхало черезъ Гамбурґъ до Спол. Держ. Зъ Австро-Угорщины було 16,651 мущинъ жѣнокъ и дѣтей: 25,752 було зъ Росіи; 6,648 зъ Нѣмеччины; а 4,104 зъ иньшихъ краѣвъ. До Канады выеміґровало 6,116 осôбъ, мѣжь ними було: 5,859 зъ Австро Угорщины а лишь 48 зъ Нѣмеччины. Дуже мало було еміґрантôвъ до Мексику, середущои Америки и всхôдныхъ Индій. Були се по найбôльшôй части Нѣмцѣ. До Бразиліи выеміґрувало 514 осôбъ; до Арґентины 653; до Африки 1522.

— ВЪ Франценсбадѣ, купелевôмъ мѣсци въ Чехахъ вôдбула ся цѣкава забава, на котрôй призначено 4 дорогоцѣннй нагороды найкрасшимъ жѣнкамъ тамъ присутнымъ. Першу нагороду за свою красу достала одна Чешка, другу жѣнка россійского офіцира, третю одна Американка зъ Ню Йорку, а четверту одна Вѣденка.

— ВЪ однôй реставраціи въ Будапештѣ прийшло до авантуры мѣжь офіцирами а цивільными. При однôмъ столѣ сидѣло двохъ офіцирôвъ зъ якоюсь непевнои вартости жѣнкою. При другôмъ столѣ побôчь нихъ сидѣло кôлькохъ цивільныхъ. Оденъ зъ нихъ приступивъ до тои жѣнки и подавъ ѣй китицю цвѣтôвъ. Тодѣ оба офіциры пôднесли ся зъ мѣсць и хотѣли выйти. Однакъ цивільнй зачали выкрикувати за ними рôжнй обиджаючй слова, що они трусы а не жовнѣ-

ры и т. д. а оденъ зъ нихъ ударивъ палицею одного офіцира. Тодѣ оба офіцеры вернули ся и зъ выдобутыми шаблями кинули ся на цивільныхъ. Вывязала ся бійка, въ котрôй оденъ цивілістъ зôставъ раненый въ голову а другій пробитый шаблею такъ нещасливо, що вже нема наддѣ удержати його при житю.

— СЛАВНЫЙ угорській писатель Маврикій Йокай въ своимъ завѣщаню выдѣдичивъ свою адоптовану доньку Фелиты, а то зъ тои причины, що она його дуже много грошей коштувала а до того ще въ послѣдныхъ хвиляхъ житя приспорила йому много журбы и клопотôвъ. Прибрана донька Йокая внесла до суду подане о уневажнене сего кривдячого еи завѣщаня.

— ВЪ Альзаціи въ Нѣмеччинѣ живъ оденъ калѣка, котрый не мôгъ заробити собѣ на житє и гинувъ зъ голоду. Щобы якъ небудь оборонити ся передъ голодовою смертію прийшовъ на здогадъ, що якбы дôставъ ся до арешту, дôставъ бы тамъ ѣджене и убране и въ сей способъ уможлививъ бы собѣ житє. Але якъ тамъ дôстатись? Красти не хотѣвъ, розбивати такъ само – отжежь ставъ выкрикувати на нѣмецкого цѣсаря рôжнѝ глупства. За се е його арештовано и за обиду цѣсаря засуджено на три мѣсяцѣ вязницѣ. Скôнчило ся три мѣсяцѣ и нещасливого выпущено на волю. Тогдѣ калѣка выписавъ на картцѣ грубіяньскѝ слова на цѣсаря пôдписавъ себе и занѣсъ на поліцію зъ просьбою, щобы його за се приарештовали. Розумѣе ся, що поліція його приарештувала и засадила теперь на довшій часъ до вязницѣ вмѣсто, щобы його вôддати до закладу для неспосôбныхъ до працѣ.

— ОСТАТОЧНО заборонили угорскѝ власти показувати въ Будапештѣ борбу быкôвъ. Выдовище се не выкликало сподѣваного враженя, бо и годѣ, щобы чоловѣкови розумному припало до вподобы, якъ люде борють ся зъ быками, наражаючи свое житє, и якъ безъ милосердя калѣчать и рѣжуть на пôвъ дикѝ звѣрята, подразнивши ихъ червонымъ сукномъ. Такѝ забавы, се выдумка людей, котрымъ нудно на свѣтѣ жити, бо не хочуть працювати а маетки мають, котрѝ имъ батьки лишили. Въ Будапештѣ урядили се выдовище мадярскѝ маґнати. Оденъ навѣть хотѣвъ выдѣти, якъ то зъ его стада быки будуть бороти ся зъ людьми, въ тôй цѣли спровадивъ два великѝ на пôвъ дикѝ быки, обѣцюючи собѣ и публицѣ гарне видовище. Вывели быкôвъ на арену, але якъ они побачили много свѣтла и публики, настрашились, станули мовъ врыти и не рушились зъ мѣсця. Згаданымъ высше розпорядженемъ положено остаточно конецъ варварскимъ забавамъ.

Поговôрки.

Коли песъ упаде, кождый готовъ его кусати.

Добра слава е лѣпша якъ гарне лице.

Золото е божищемъ, котре вправдѣ не мае жадnои святинѣ, але помимо сего ему вôддають честь всѣ народы свѣта безъ одного гипокрита.

Коли дурнѣ идуть на торгъ, педлярѣ роблять грошѣ.

Коли праця выйде за дверѣ, бѣда вôкномъ лѣзе у хату.

Хто зарабляе чотыри а выдае пять — не потребуе мошонки на грошѣ.

Хто купуе мусить мати 100 очей, хто продае мусить мати лишь одно око.

Хто за молоду лѣнуесь, той на старôсть бѣдуе.

Хто задумуе робити много рѣчей на разъ, жадnои зъ нихъ не зробить гараздъ.

Добра жѣнка и здоровле, се найбôльше богацтво чоловѣка.

Чоловѣкъ слôвъ а не дѣлъ, подôбный до огороду повного зѣлъ.

Дѣвчина, до котрои залицяють ся многѝ, звычайно обстае найгôрше.

Выслухай чоловѣка заки дашь вôдповѣдь, послухай кôлькохъ заки рѣшишь ся.

Де не можешь перескочити — перелѣзь.

Жменя здорового розуму варта бôльше вôдъ бушля книжковои науки.

Лагôднѝ слова роблять теплыхъ приятелѣвъ, острѝ слова — завзятыхъ ворогôвъ.

Двѣ найлѣпшѝ книги для дитяти — се лице доброи матери и житє.

Не старай ся догодити свѣтови, але своѣй совѣсти.

Що чують дѣти дома, те скоро знають люде.

Питай своеи мошонки, що маешь купити.

Не давай рады нѣ соли, доки тебе не просять.

Золотомъ можна купити майже все на свѣтѣ, вынявши те, чого чоловѣкъ найбôльше бажае, се е щастє.

Добрый примѣръ е найлѣпшою проповѣдею.

Мудрый чоловѣкъ змѣняе свою думку, дуракъ нѣколи.

Не въ тôмъ рѣчь якъ довго, але якъ добре жиемо.

Нѣхто не е всегда дурный, але часами кождый.

Гордôсть робить людей смѣшными та остерѣгае другихъ, щобы они такими не стали.

Учитись всегда беспечно, навить вôдъ ворогôвъ — учити другихъ е рѣдко коли безпечно навить нашихъ приятелѣвъ.

Сумнѣвъ е брамою, котру кождый мусить переступити, хто хоче вôйти у святиню мудрости.

Давай свини коли квичить а дитинѣ коли плаче, то будешь мати гарну свиню и недобру дитину.

Дехто розумомъ здобувае богацтво, але нѣхто за богацтво не годенъ розуму купити.

СМѢШНЕ.

Майоръ до жовнѣра: „Знаешь пливати?“

„Знаю, прошу пана“.

„А де ты навчивъ ся?“

„У водѣ“, прошу пана майора.

* * *

Вдовець, що мавъ дѣти, оженивъ ся зъ вдовицею, що мала також дѣти. Ихъ подруже було також не бездѣтне. Отже були у нихъ троякѝ дѣти. Одного часу счинив ся межи дѣтьми въ хатѣ страшный крикъ. Чоловѣкъ пôславъ жѣнку, щобы подивила ся, що тамъ дѣе ся. Жѣнка вернула и каже: „Мои дѣти и твои дѣти били нашѝ дѣти“.

* * *

Цѣкава баба: „Паничу, не знаете, за що нашъ Мортко дôставъ 3 роки криміналу?“

Паничь-хитрунъ: „За що? — за шахрайство“.

Баба: „Та що таке вôнъ змайструвавъ?“

Паничь: „Та що! бравъ снѣгъ та сушивъ въ печи а потôмъ продававъ людямъ за соль!“

Баба: „Ото разъ шахрай, Богъ бы его побивъ!“

* * *

„Яка е рôжниця межи верблюдомъ а Айришомъ?“

„Та — що верблюдъ може робити 4 тыжднѣ и нѣчого не буде пити, а Айришь може 4 тыжднѣ пити и не буде нѣчого робити“.

* * *

„Длячого блохи суть чорнѝ?“

„Бо вони носять все фамилійну жалобу“.

Вступайте въ члены Руского Народ. Дому!

Посилайте грошѣ до старого краю черезъ Р. Н. Дôмъ!

За 10—12 днѣвъ доручаемо грошѣ адресатови въ краю! Въ краевыхъ банкахъ маемо зложенѝ великѝ капіталы! И тутъ, въ Америцѣ маемо зложену велику заруку! За оденъ мѣсяць Р. Н. Дôмъ пôславъ до краю высше 30.000! Р. Н. Дôмъ мае вже 42 посередникôвъ, котрѝ черезъ нашу институцію посилають грошѣ.

На кождôмъ плейзѣ повиненъ бути бодай оденъ посередникъ (аґентъ)!

Кождый Русинъ творить грѣхъ противъ руского народа, если посилае грошѣ черезъ чужинцѣвъ, а не черезъ Р. Н. Дôмъ!

Р. Н. Дôмъ есть заложеный для усѣхъ Русинôвъ, котрѝ жиють въ Америцѣ!

За кождый центъ, котрый пришлете до касы Р. Н. Дому, мы вôдповѣдаемо цѣлымъ капіталомъ и бондами изъ найперших компаній Сполученыхъ Державъ!

Купуйте шеры Р. Н. Дому. Шеры членьскѝ (А) коштують $25.00 за оденъ, 3-процентовѝ шеры вѣрительнѝ (В) коштують $10.00 за оденъ! Кожде братство, кожда руска парохія и кождый Русинъ повиннѝ стати членами Р. Н. Дому! Помѣщайте рускѝ грошѣ въ рускôй институціи, котра буде служити всьому народови!

Всякѝ письма, запитаня о поясненя посилайте до секретаря Р. Н. Дому на адресу: Rev. N. Strutynsky, Box 375, Olyphant, Pa.

На чекахъ (коли посилаете грошѣ) выписуйте имя **John Glowa, R. N. H.**, и той чекъ засилайте на адресу: Rev. N. Strutynsky, Box 375, Olyphant, Pa.

Аґітуйте за Р. Н. Домомъ!

Скликуйте мітинґи и вѣча, на братскихъ и парохіяльныхъ мітинґахъ промавляйте за Р. Н. Домомъ!

Хто працюе для Р. Н. Дому, той служить рускôй справѣ, той вѣрный сынъ Руси!

Не штука бути Русиномъ на словахъ, будьмо Русинами въ дѣлахъ!

Не будьмо пôднôжками чужихъ, працюймо для себе, для свого народу, въ корысть Руского Народного Дому въ Америцѣ! 9304

КНИЖКИ

Американьскій шляхтичъ	15
Бланкеты на метрики	2
Весела книжочка зъ образками	30
Де що про звѣрята	30
Де-що про права и суды въ Сп. Дер.	10
Де-що зъ исторіи російскои православнои місіи въ Америцѣ.	10
Дорога до свѣдомости	10
Зубъ за зубъ	10
Загадки и образки	10
Журавлѣ	15
Календарь „Союза“ (1904)	25
Казка про жида	10
Конституція Сполуч. Державъ	10
Книжка для опѣкунôвъ хорыхъ	1.00
Книжочка колекторска	7
Марія	10
Народный Рухъ Ав.-Уг. Русинôвъ	15
Оповѣданя для дѣтей	20
Образки зъ Америки	10
Оповѣданя С. Макара	15
Про вôдступник. вôдъ рос. православія	10
Псалтирь	100
Покуса	10
Розмова Поляка зъ Русиномъ	10
Руско-английскій Словарець (передрукъ зъ Англ.-руск. Провôдн.	20
Руско-английскій Провôдникъ	50
Смерть	10
Тарасъ Шевченко	15
Тымко Гаврилюкъ	15
Читанка друга	25

Почту мы оплачуемо.

Адресъ:

SVOBODA.

Box 353, Scranton, Pa.

Замовляйте тôлько тѝ книжки, котрѝ бачите въ послѣднôмъ числѣ „Свободы“.

Пишѣть выразно.

Замовлень на суму менчу якъ доляра не принимае ся.

Друкарня „Свободы“

выконуе

тикеты, паперы, коверты, статуты, циркулярѣ, книги, книжки, плякаты

и взагалѣ

всѣ роботы друкарскѝ

старанно, тано и на часъ

Адресъ: SVOBODA, BOX 353, SCRANTON, PA.